

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_202288

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. K 82
J 49 A

Accession No. K 2664

Author జి. పి. శి, పి 29

Title ఉ. శ. వా పి శి గి 80. 1942

This book should be returned on or before the date last marked below.

ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಕಟನೆ

ಆಶುನಾಟಕಗಳು

(ಮೂರು ಏಕಾಂಕಗಳ ಸಂಗ್ರಹ)

೧೯೫೨

ಸಂಪಾದಕ:

ಜಿ. ಬಿ. ಜೋಶಿ

೧೯೫೨

೧೯೫೨

ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ
ಧಾರವಾಡ

ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಾರರು:

ಶ್ರೀ. ಡ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಎಂ. ಎ.

ಶ್ರೀ. ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ, ಎಂ. ಎ. ಬಿ. ಟಿ.

ಶ್ರೀ. ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ, ಬಿ. ಎ. (ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್)

ಸಂಪಾದಕ:

ಜಿ. ಬಿ. ಜೋಶಿ

ಬೆಲೆ: ೦ ೧೦-೦

ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ಜಿ. ಬಿ. ಜೋಶಿ

ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ

ಧಾರವಾಡ

ಮುದ್ರಕರು:

ಕೆ. ಜಿ. ರಾಯದುರ್ಗ

ಮೋಹನ ಮುದ್ರಣಾಲಯ

ಧಾರವಾಡ

ಮೊದಲ ನೂತು

ಶೀಘ್ರಕವಿಯ ' ಆಶುಕವನ 'ದಂತೆ, ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಲಾವನೋದಕಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯಂತೆ, ಈ ' ಆಶುನಾಟಕ 'ಗಳೂ ಕುಶಲ ನಟ-ನಾಟಕಕಾರರ ಸಮಯೋಚಿತ ಸಮಯಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಬಂದಿವೆ.

ಈ ಆಶುನಾಟಕದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದು ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ—ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನ ಮದುವೆಯ ಶುಭ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ.

ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ನಟ. ಹಾಸ್ಯಪಾಟಿ. ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಚತುರ. ನಗಿಸುವ ನಗೆಗಾರ ಬಿಲ್ಲಕ್ಕೆ ಇರುವೆ ಮುತ್ತುವ ಹಾಗೆ ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಜನ. ಅವನ ಮಾತೆಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಸವಿ. ಅವನು ಕುಳಿತಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿ, ಸಿಂತಲ್ಲಿ ನಾಟಕ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅವನ ಗುಣಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜಾಗ ಬೇಕಲ್ಲ-- ಒಂದು ನಾಟ್ಯಸಂಘ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಆ ನಾಟ್ಯಸಂಘದ ಸದಸ್ಯ. ಅವನ ಮದುವೆಗೆ ನಾಟ್ಯಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಸರಿ-ವಾರಿಗೆಯ ಮೂವತ್ತು ಮೂವತ್ತೈದು ಹುಡುಗರು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ--ಆದೂ ತನ್ನೊಬ್ಬ ಗೆಳೆಯನ ಮದುವೆ ಗಾಗಿ--ಕೂಡಿದರೆ ಅನರ ಹರಬೆಗೆ, ಲೇಲೆಗಳಿಗೆ, ಚಕ್ಕಂದಕ್ಕೆ ಇತಿಮಿತಿ ಉಳಿಯುವದೇ! ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸೂ ಆಗ ಗಾಳಿಯಂತೆ ಹಗುರು. ಅರ್ಧವಿಲ್ಲದ, ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸು ಅದು ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ನಗೆಯಾಡುವದು; ಅರ್ಧವಿಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳಿಗೂ ನಗುವದು. ಮದುವೆ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಬನಶಂಕರಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯ 'ವಸ್ತಿ' ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಯಾವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಂಚಿತು. ಸರಿ, ಅದು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟಿತು. ತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಬನಶಂಕರಿಗೇ 'ವಸ್ತಿ' ಬಿತ್ತು. ಅಂದು ಹುಣ್ಣಿಮೆ. ಶುಭ್ರ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಶಂಕರಿಯ ಬನವನ್ನೆಲ್ಲ ತುಂಬಿತ್ತು. ವಯಸ್ಸು ಕಳೆದವರೂ ಕೂಡ ಆ ಬನ, ಆ ಬೆಳದಿಂಗಳು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಹುಡುಗತನದ ನೆನಪಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕುಣಿದಾಡಿರಬೇಕು, ನೆಗೆದಾಡಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ರಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

'ಈ ಹೊತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಯಾರೂ ಮಲಗುವಂತಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಯಾರೊ ಸಾರಿದರೂ ಹಿರಿಯರೂ ಹುಡುಗರೂ ಅದಕ್ಕೆ 'ಹೂಂ' ಎಂದರು. 'ಮಲಗದಿದ್ದರೆ ಹಾಗಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?' ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಟ್ಯಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮಂತ್ರಾ ಲೋಚನೆಯ ಸಭೆ ಕೂಡಲೆ ಸೇರಿತು. ತರ್ಕ-ವಿತರ್ಕ, ವಾದ-ವಿವಾದ, ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಎಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನಾಟಕವಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು

ಶಂಕರಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂತುಹಲದಿಂದ ನಾಟಕ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನೇ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ತನ್ನ ಕೆಲ ಸುರಿತ ಸಂಗಡಿಗರನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ತಾನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕತೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ. ಅವರವರ ಪಾತ್ರ ಅವರವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟ. ಕತೆಯಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವಭಾವಪರಿಚಯ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ. ಮಾತು ಮಾತ್ರ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೇ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟ.

ಇತ್ತ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಯಿತು. ಶಂಕರಿಯ ಆವಾರವೇ ರಂಗಭೂಮಿಯಾಯಿತು ಗುಡಾಂವೇ ಅಂಕಪಡೆಯಾಯಿತು ಹಾಸಿಗೆ ಸುರುಳಿಗಳೇ ದಿಂಬುಗಳಾದವು. ಮದುವೆಗೆಂದು ತಂದ ಒಂದೆರಡು 'ಎಲಾಯತಿ ದೀಪ'ಗಳೇ ಬೆಳಕು ಬೀರಲಗಿಯಾದುವು. ಸೀರೆ-ಪೀತಾಂಬರಗಳಿಗೇನು ಕಡಿಮೆ ಇಂಥಲ್ಲಿ !

ರಂಗಭೂಮಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ತನ್ನ 'ಗ್ರೀನ್ ರೂಮ್' ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನೂ ತಯಾರಿಸಿದ್ದ. ತಾನೂ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ. ಬಣ್ಣದ ಬೆಡಗಿಲ್ಲದೆ, ಭರ್ಜರಿ ಪಡದೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಚಕ್-ಪಕ್ ಸೀನ್-ಸೀನರಿಗಳ ಜಂಜಾಟವಿಲ್ಲದೆ, ಆ ಅಟ್ಟಂಬಟ್ಟಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನ ನಾಟಕ 'ಸರಿಯಾಗಿ ಹತ್ತುಗಂಟೆಗೆ' ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಯೆ ಬಿಟ್ಟಿತು.

ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದ ನಾಟಕ ವೇದಲಿಸಿದ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೂ ಕಳೆ ಕಟ್ಟುತ್ತ ಒತ್ತು. ನೆರೆದವರು ಬಾಯ ತೆರೆದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನ ಸಮಯೋಚಿತ ಮಾತು, ಅಭಿನಯ ಅವರನ್ನು ಮೈಮರೆಸಿದ್ದವು.

ನಾಟಕ ಸುಖತ್ತೈದುವ ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೂ ಆಯಿತು. 'ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೆ ಕತೆಯೇನು?' ಎಂಬದನ್ನು ನಾಸಿಲ್ಲ ತೇಲಲಾರೆ. ಆ ನಾಟಕವಾದವರು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನ ಆ ಅಲಿಖಿತ ನಾಟಕವನ್ನು ಈಗಲೂ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಯ ಸಾಧಿಸಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಅದನ್ನು ಬರೆದಿರುವೆನು ಹವಣಿಸಿದರೆ—ಅಷ್ಟು ರಸದುಂಬಿ, ರುಚಿಯಾಗಿ, ನಾಟಕ ಕಣ್ಣಿಗೆ

ಕಟ್ಟುವಂತೆ ನಾನು ಬರೆದೇನೆಂಬ ಧೈರ್ಯವೂ ನನಗಿಲ್ಲ—ಓದುಗರಿಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಷ್ಟು ರುಚಿ, ಓದಿದರೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರದೆಂಬದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ಷಮಿಸಿ.

ಗುಡಾರದ ಅಂಕ ಪಡದೆ ಬೀಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಜುಗುಜು ನಡೆದದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ನಾನೇ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಮದುವೆಗಳು ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ಎನಾಯಿತು?' ಎಂದೆ. 'ನಾಟಕ ದಾಗಿನ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚು ನೋಡಿ, ಖರೇನಾ ಹುಚ್ಚಾಂತ ತಿಳಿಕೊಂಡು ಆಳತಾಳ!' ಎಂದು ಒಂದು ಹುಡುಗಿ ಹೇಳಿ ನಕ್ಕಿತು. ನನಗೂ ನಗೆ ಒಂತು. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಈ ಮಾತು ತಿಳಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ನಕ್ಕು, ಎನೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬರು ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಸಿ, ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ "ನಾಟಕಾ ಬಹಳ 'ಗ್ರಾಂಡ್' ಆತರೆವಾ! ಈ ನಾಟಕ ಯಾರು ಬರೆದ್ದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ 'ಈ ನಾಟಕಾ ಬರೆದ್ದಲ್ಲರೇ, ಬಂದದ್ದು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಕ್ಕ.

ಹೀಗೆ ಕೆಲ ನಟರೆ ಕೂಡಿ ಯಾವದೋ ಒಂದು ಕತೆಯ ಎಳೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಜೋಡಿಸುತ್ತ, ತಮ್ಮ ಲೀಲಾವಿನೋದ ದಲ್ಲಿ, ತಮಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ, ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಅದೇ ಮುಂದೆ 'ವರ ಪರೀಕ್ಷೆ' ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದು, ಆ ನಾಟಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅಭಿನಯಿಸಲು ಒಂದು ಅಲಿಖಿತ ನಾಟಕವಾಯಿತು.

ಎಳು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಈ ಸಂಗತಿಯೆಲ್ಲ ಅಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜೀಜವಾಗಿ ನಾಟಿತು. ಎಳು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಶೆಯ ಹಸಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಬೆಳೆಯಿತು. 'ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದ' ಸುಗ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಫಲ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ಫಲವೇ ಈ 'ಆಶುನಾಟಕಗಳು'. ಅದನ್ನೆ ನಾನೀಗ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಆಶುನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಯುವ ಮೊದಲು ಈ ನಾಟಕಗಳು ತಂತ್ರ ದಲ್ಲಿ, ಸರಸಸಂಭಾಷಣಾಚಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕತೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟು

ಸೊಗಸಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಲ್ಪಡಬಹುದೆಂದಾಗಲಿ, ಆ ನಾಟಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಸಿ ವುಸ್ತುಕರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದೆಂದಾಗಲಿ, ನಾನು ಸನ್ನ ಕನಸು ಮನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಗೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಶುನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಗದುಗಿನ ನಾಟ್ಯಸಂಘದವರು ತಾವು ಅಭಿನಯಿಸಿದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಿಂದ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರದಿದ್ದರೆ, ಇದೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂಡಿಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗಾಳಿಗೂಡಿ ಹೋಗಿ ಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಮಾತುಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡು ನಾಟ್ಯಸಂಘದವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ 'ಕೃತಿ'ಯಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆ ನಾಟ್ಯಸಂಘದವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಆಶುನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಪ್ರಯೋಗ ಈ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆದದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಮಂಗಳೂರತ್ತ ಶ್ರೀ. ಕಾರಂತರು ತಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಅಗೀಗ ಈ ರೀತಿಯ ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆದಿರಬಹುದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಆಶುನಾಟಕಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆದದ್ದು ಮಾತ್ರ ಇದೇ ಮೊದಲೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಆದ ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು; ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲದ ಅನುಕೂಲತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬರಬೇಕೆಂದರೂ ಪ್ರವಾಸ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಯುದ್ಧದ ಕಾಲ ಸರಿದು ಅನುಕೂಲ ಕಾಲ ಬಂತೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯ ಬಳ್ಳಿ ನನ್ನಲ್ಲಿನೂ ಕಮರಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅದು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯೋಡೆದು ಹೂ ಬಿಟ್ಟೀತು.

ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಶುನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೀರ ಹೊಸದು. ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದು. ಅಂತೆಯೇ ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಆಶುನಾಟಕಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಏನಾಗುವುದೋ ಏನೋ ಎಂದು ತವಕದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಐದು ನಾಟ್ಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರೇ ಮಾತ್ರ ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದವು. ಈ ಮೂರಲ್ಲೆಯೂ ಮೊದಲು ಅಭಿನಯಿಸುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದವರು ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆಯ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘದವರು.

ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ, ಅದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಗಳಿಯವರು ಹೊತ್ತು ಸಡೆಯಿಸಿದರು. ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಫಲಶ್ರುತಿ ಹೇಳುವ ಕಠಿಣವಾದ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರೀಗಳಾದ ಕಾರಂತ, ಸಂಗೋರಾಮ, ಎಂ. ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಇವರು ಒಳ್ಳೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಉತ್ಸವದ ಮೊದಲ ದಿನ ಸಂಜೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿಯವರು "ಒಬ್ಬ ಸಂಸಾರಿಗನಾದ ಸಾಹಿತಿಯು ಒಂದು ಕವನವನ್ನು ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ಅಗದ್ದಕ್ಕೆ ನಿರಾಶನಾಗುವ ಬಗೆ" ಮತ್ತು "ಲಾಟರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗೆದ್ದು ಉಸ್ಮತ್ತನಾದ ಭಾಗ್ಯವಂತನ ಒಂದು ದಿನಚರ್ಯೆ" ಎಂದಿಷ್ಟೆ ಎರಡು ಕಾಗದ ತುಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬರೆದು ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂದೇ ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ, ಕೊಟ್ಟ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ತಾವೇ ಕತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅರ್ಧ ತಾಸಿನ ಒಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಇದೆಲ್ಲವೂ ಹೊಸದು; ಪ್ರಯೋಗ. ಎಲ್ಲಿ ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೀಡಾಗುವೆವೋ ಎಂದು ಆ ನಾಟ್ಯಸಂಘದವರಿಗೆ ಭಯ. ಹೂಡಿದ ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಪ್ರಯೋಗ ಹದಗೆಟ್ಟು ಮಾಡಿದವರಿಗೂ ಮಾಡಿಸಿದವರಿಗೂ ಕೂಡಿಯೆ ಒಂದು ಅಳುಕಿನ ನೆನಪಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿದೀತೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಭಯ. ಬಂದಿದ್ದ ಉಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ಏನೇ ಆಗಲಿ, ನಾಟಕ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ತಡೆಯ ಲಾರದ ಕುತೂಹಲ.

ಸರಿಯಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆಯವರ ಅಶುನಾಟಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ನಾಟಕಗಳ ಛಾಯೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಟಕವೆನಿಸಿತು. ಅನರಸ್ಥಿಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರ ಪಾತ್ರವೇ ಇಡೀ ಆ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬೇನ ಕಳೆ ತಂದಿತ್ತು. ನೋಡಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ನಾಟಕ ಒಪ್ಪಳ ಸಂತೋಷ ಕೊಟ್ಟಿತು.

ಅಂದೇ ರಾತ್ರಿ ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆಯವರ ನಾಟಕ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೆ ಬೆಂಗಳೂರವರ ನಾಟಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸಟ-ನಾಟಕಕಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಚಿ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನವರು ಆದರಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ ಕಥೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಪಾತ್ರಸೃಷ್ಟಿ ಅಭಿನಯ ಎಲ್ಲವೂ 'ಹೌದು, ನಾಟಕ ಬರೆದರೆ ಹೀಗೆ ಒರೆಯಬೇಕು ಆಡಿದರೆ ಹೀಗೆ ಆಡಬೇಕು.' ಎನ್ನುವ ಹಾಗಿದ್ದವು. ಇವರ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 'ಇಂಥ ವರಕಿಂತ ಇಂಥವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದರು,' ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಎಲ್ಲರೂ ಅಷ್ಟೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ, ನೈಜವಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಕಡಿನೆ ಮೂತಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯದಿಂದ ಅರ್ಥದ ಹುರುಳು ತುಂಬುವದನ್ನು ಇವರಿಂದಲೇ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಇವರ ನಾಟಕ ನೋಡಿ 'ಶ್ರೀನಿವಾಸ'ರು 'It is a perfect piece of art' ಎಂದು ಮೆಚ್ಚಿ ನುಡಿದರು. ಈ 'ಸೌಭಾಗ್ಯ' ಕನ್ನಡದ ಸೌಭಾಗ್ಯವೇ.

ಕೊನೆಯ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಗದುಗಿನ ನಾಟಕಸಂಘದವರು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಒಂದಿದ್ದ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಟಕವಾಡಿದರು. ನಾಟಕ ಮೊದಮೊದಲು ಸಪ್ಪಗೆ ಸುರುವಾದರೂ ಬರಬರುತ್ತ ಕಳೆಯೇರಿತು. ಮಾರವಾಡಿಯ ಪಾತ್ರ ಬಂದಮೇಲಂತೂ ನಾಟಕ ಶಿಖರ ಮುಟ್ಟಿತು. ಇವರಿಗೇ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಬಹುಮಾನ ದೊರಕಿತು.

ಈ 'ಅಶುನಾಟಕಗಳ' ಸಂಗ್ರಹವು ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ಕೆಲ ಉದಾರ ಅಂತಃಕರಣಿಗಳ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮೋಧಾವಿ ಡಾಕ್ಟರರೆಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿ ವೈ. ಪಾ. ವಾಸುದೇವರಾವ ಉಮಚಗಿಯವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಾದ ಶ್ರೀ. ಆನಂದರಾವರು

ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೂರಾ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯ ಕಾಣಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸುದೇವರಾಯರ ಕಟು-ಮಧುರ ತತ್ವಸಿಷ್ಟ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಗೌರವವಿತ್ತು, ಆದರವಿತ್ತು. ಅದರ ಕುರುಹೆಂದೆ ಈ 'ಆಶುನಾಟಕ'ಗಳನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಅವರ ಚಿರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅದರಂತೆ ಶ್ರೀ. ಜೀವಣದಾಸ ಪುಣೇಕರ ಮತ್ತು ಅವರ ಒಂಧುಗಳು ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯುವಿಗೀಡಾದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮನಾದ ಗಣಪತದಾಸ ಪುಣೇಕರರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಏವತ್ತೊಂದು ರೂಪಾಯಿಯ ಕಾಣಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

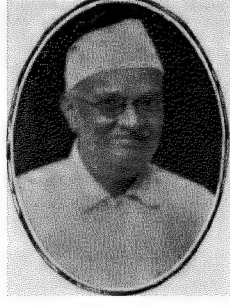
ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹದ ಕಾಣಿಕೆಯೆಂದು 'ಅಧಃಯ ಗೆಳೆಯರು' ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಚಿರಖುಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಈ 'ಆಶುನಾಟಕಗಳಿಗೆ' ಆಶಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಹ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ ಹೊದಿಕೆ-ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗೆಳೆಯ ರಾಘವೇಂದ್ರರು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಉಪಕೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಈ 'ಆಶುನಾಟಕ'ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅಭಿನಯಿಸಿ, ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಗದುಗಿನ ನಾಟ್ಯಸಂಘದವರಿಗೆ, ಆಶುನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಕಾರಂತ, ಸಂಗೋರಾಂ, ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಇವರಿಗೆ, ಆಶುನಾಟಕಗಳಿಗೆ ವಿಷಯ ಆಯ್ದು ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ. ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿಯವರಿಗೆ, ಕಾಣಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಡಾ. ಉಮಚಿಗಿ ಆನಂದರಾಯರು, ಜೀವಣದಾಸ ಪುಣೇಕರ, 'ಅಧಃಯ ಗೆಳೆಯರು' ಇವರಿಗೆ, ಹೊದಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ. ರಾಘವೇಂದ್ರರಿಗೆ, ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಿಳಿಸಿ ಈ 'ಮೊದಲ ಮಾತು' ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅರ್ಪಣೆ

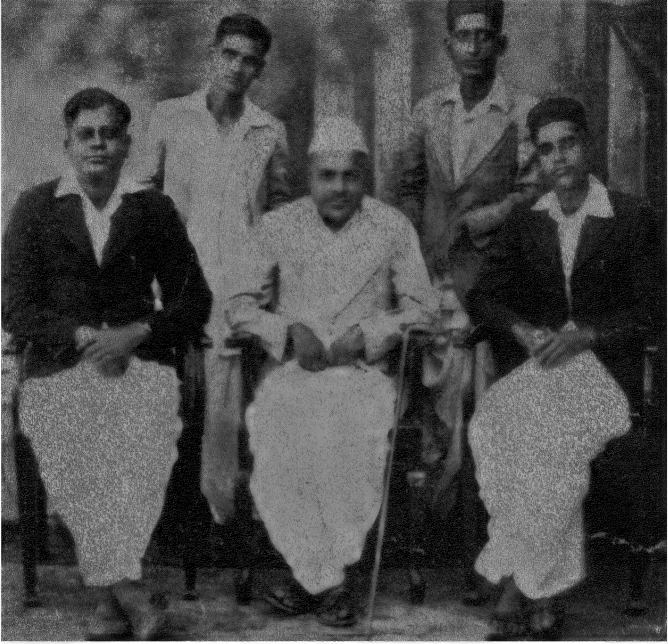
ದಿವಂಗತ

ಡಾಕ್ಟರ್ ವಾಸುದೇವರಾವ ಉಮಚಗಿ

ಇವರ

ಕಟುಮುದುರ ತತ್ತ್ವನಿಷ್ಠ ಜೀವನದ

ನೆನಪಿಗ

ಕವಿಯ ಸೋಲಿನಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ
ಜಾಗಿಲುಕೋಟೆಯ ವಾಸುದೇವ ವಿನೋದಿನಿ ನಾಟಕ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು

ಕವಿಯ ಸೋಲು

“ ಒಬ್ಬ ಸಂಸಾರಿಕನಾದ ಸಾಹಿತಿಯು
ಒಂದು ಕವನವನ್ನು ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ
ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ,
ಅಗದ್ದಕ್ಕೆ ನಿರಾಶನಾಗುವ ಬಗೆ ”

೧-೫-೧೯೪೨

ವಿಷಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು . . ಸಂಜೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ
ಅಭಿನಯ ಪ್ರಾರಂಭ . . ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆ
ಅಭಿನಯಿಸಿದ ವೇಳೆ . . ೨೫ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ

ಪಾತ್ರ ಗಳು

ಶ್ರೀಪತಿ ಕವಿ

ಶಾರದೆ ಕವಿಯ ಹೆಂಡತಿ

ಯಮುನಕ್ಕ ಕವಿಯ ಆಕ್ಕ, ವಿಧವೆ

ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ ದೇಶವರಿ ಪ್ರಾಹ್ಮಣ

ನೆಂಕಣ್ಣ ನಾಯಕ. ಶ್ರೀಪತಿ ಇದ್ದ ಮನೆಯ
ಮಾಲಕ

ಅಭಿನಯಿಸಿದವರು:

ಬಾಗಿಲುಕೋಟೆಯ ವಾಸುದೇವ ವಿನೋದಿನಿ ಸಾಟಕ ಸಭೆಯವರು

ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದವರು

ಶ್ರೀಪತಿ . ಶ್ರೀ. ಹಣಮಂತರಾವ ಬೆಣ್ಣೂರ

ಶಾರದೆ ಶ್ರೀ. ನರಸಿಂಹ ಮಳಗಿ

ಯಮುನಕ್ಕ . ಶ್ರೀ. ನೆಂಕಟರಾವ ಮಿರ್ಜಿ

ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪರ್ವತಿ

ನೆಂಕಣ್ಣ ನಾಯಕ . ಶ್ರೀ. ನೆಂಕಣ್ಣ ಮಿರ್ಜಿ

ದೃಶ್ಯ

[ಶ್ರೀಪತಿಯ ಮನೆಯ ಪಡಸಾಲೆ ಅಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಗಣ್ಯಸಾಹಿತಿಗಳ ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಗೋಡೆಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸಿವೆ. ಒಂದು ಮೇಜು; ಮೇಜಿನ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ಮೂರು ಕುರ್ಚಿಗಳು. ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಸ್ತುತ ತುಂಬಿದ ಒಂದು 'ಶೆಲ್ಫ್' ಒಂದು ಕಡೆಗೆ, ವರ್ತಮಾನಪತ್ರ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ, ಎದುರಿಗೆ ಸುಂದರ ಸುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದ ಎರಡು ಫೋಟೋ—ತನಗೆ ತೀರ ಬೇಕಾದವರೆಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ಈ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕಿದೆ ಆದರ ಹತ್ತಿರವೆ ಬರೆಯುವ ಸಾಮಗ್ರಿ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಪತಿಯು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ವಿಚಾರದ ಅವೇಶವೆಲ್ಲ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಪತಿ ತರುಣ. ಹಿಕ್ಕಿ ಮಿಂಚುವ ಕ್ರಾಶ್ವ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ. ವಿಸ್ಮಯಿಲ್ಲದ ಮುಖ. ಮೈಮೇಲೆ ಅರ್ಧಂಗಿ. ಆದರ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ 'ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್'. ಮುಂಗೈಗೆ ಗಡಿಯಾರ. ಬೆರಳ ನಡುವೆ ಸಿಗರೇಟು.]

ಶ್ರೀಪತಿ:—(ಸಿಗರೇಟು ಸೇದಿ ಹೊಗೆ ಬಿಟ್ಟು, ಹೊಗೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ) ಹಂ! ಹೊಗೆಯಿತು....ಕಾರ್ಮೋಡಗಳು....ಗುಡುಗು...ಮಿಂಚು...ಮಳೆ....ಇದೆಲ್ಲ ಕೂಡಿದ ಕವನ! (ಕಾವ್ಯನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವನು) 'ಖಟಾ ಖಡಲ್ ಎಂದು ಖಟಾ ಖಡಲ್ ಎಂದು, ಕಾರ್ಮೋಡಗಳು ಉಸಿರುತಿರೆ' (ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಇದನ್ನೆ ಉಚ್ಚರಿಸಿ) ಛೇ! ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾಪ್ರಾಣಗಳು! ಕೇಳಿದವರ ಪಂಚಪ್ರಾಣ ಹಾರಿಹೋದಾವು....ಉಹುಂ, ಇದು ಬೇಡ. ರಮ್ಯವಾದುದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಬೇಕು. ಒಳ್ಳೇದು..(ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತ) ಹಂ! ಸಿಕ್ಕಿತು, ಸರಿಯಾದ ವಿಷಯ. 'ಸಾಯಂಕಾಲ....ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ....ಸೊಂಪಣ್ಣದ ಕಿರಣಗಳು..' (ಯೋಚಿಸುತ್ತ) 'ದೇವರವಿ ಗಮಿಪನಸ್ತಾಚಲಕೆ | ಶೀವಸಂಧ್ಯಾ ಸಂತೋಷಿವುದೇಕೆ' (ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಅಂದದ್ದನ್ನೆ ಅಂದು) ಛೇ! ಳೆಯ ಮಾದರಿಯಾಯಿತು ಇದು! ಈಗಿನವರಿಗೆ ಇದು ರುಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. 'ವರಿಗೆ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಕಂಡಹಾಗೆಯೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವ ಷಯ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ? (ಶರ್ಟಿನ ಗುಂಡಿಯ ಹತ್ತಿರದ್ದ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ ನೋಡಿ) ಂ!ನಾನೀಗ ಕಂಡದ್ದು ಇದನ್ನು.ಇದರ ಮೇಲೆಯೆ ಕವನ ಕಟ್ಟಿದರಾಯಿತು.

(ಯೋಚಿಸಿ) ಛೇ! ಇದೂ ಬೇಡ. ಏನೋ ಈ ದಿನ ನನ್ನ ಮೆದುಳಿನ ಮೇಲೆ ಅಲಸ್ಯದ ಪರೆ ಬಂದಿರಬಹುದೇನು? ವಿಚಾರ-ಧುರಿಯು ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹರಿಯದಾಗಿದೆ.... (ಸಿಗರೇಟು ಹೊತ್ತಿಸುತ್ತ) ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದಿಷ್ಟು 'ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ರೆಶ್ಯರ್' ಕೊಡೋಣ, ಅಂದರೆ ಮುಂದೆ ಸುಗ್ಗುತ್ತದೆ.... (ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟಿಗೂ ಬೆಂಕಿ-ಕಡ್ಡಿಗೂ ಸಂದರ್ಶನವೇ ಆಗದೆ ಕೈ ಸುಟ್ಟುಗ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು) ಹಂ! ಹಂ!! ಕಾವ್ಯಸಮಾಧಿಗೆ ಒಯ್ಯುವ ಈ ಸಿಗರೇಟಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಏಕೆ ಬರೆಯಬಾರದು? (ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಖದ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸುತ್ತ, ಕಳೆದನಿಯಲ್ಲಿ ನೊದಲು ಸುರುವು ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ದನಿಯಲ್ಲಿ) 'ಸಂತಸದಿ ಝುರುಕಿಯನು ಎಳೆಯೆ, ಹೊಗೆಯು ಸುರಳಿಸುರಳಿಯಾಗಿ ಹರಿಯೆ' (ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನೆ ತಿರು ತಿರುಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ ಶಾರದೆಯು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಳು.)

ಶಾರದೆ:—(ಗಂಡನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ) ದಿನಾಲು ಆ ಕವಿತಾ ಈ ಕವಿತಾ ಅಂತ ಕಟಿಗೋತ ಕೂಡತಾರ. ಅದರಿಂದರೆ ಏನೂ ಘಾಯಿದೆ ಇಲ್ಲ, ಪುರುಷಾರ್ಥ ಇಲ್ಲ ಹೀಂಗಂತ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳೊದಿಲ್ಲ ಮನೀ ಸಂಸಾರದ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಚಪಲಹಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿರಿ ಅಂತ ಎಷ್ಟು ಸಾರೆ ಹೇಳಿದರೂ ದಾದ್ರ ಇಲ್ಲ. (ಶ್ರೀಪತಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ವೇಚಿನ ಮೇಲಿನ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ) ಅವ್ವ! ಇದೂ ಒಂದು ಸೆಟ್ಟಿಗ್ನ ಆಯಿತು. ಇವರಿಗೆ ಬರೆಯೋದೂ ಸಿಕ್ಕಂಗಾಯ್ತು, ನನಗೆ ಚಪಲಹಾರಾನೂ ಸಿಕ್ಕಾಂಗಾಯ್ತು (ಶ್ರೀಪತಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ) ಅಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿರೇನೂ ಅಂದೆ? (ಶ್ರೀಪತಿಯು ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ ತನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ದನ್ನು ನೋಡಿ) ಏನು, ಬಹಳ ವಿಚಾರದಾಗ ಮುಣುಗಿದ್ದಾಂಗ ಕಾಣ ಸ್ತದ್ರ?

ಶ್ರೀಪತಿ:—(ಹೊಗೆ ಬಿಡುತ್ತ) ಸಂತಸದಿ ಝುರುಕಿಯನು ಎಳೆಯೆ....

ಶಾರದೆ:—(ಗಟ್ಟಿಯಾದ ದನಿಯಲ್ಲಿ) ಏನದು ಏನದೂ? ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅನ್ನರಿ ನೋಡೋಣ! ಅಹಹಹ ಏನು ವಿಚಾರೋ ಏನೋ!

ಶ್ರೀಪತಿ:—(ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕಕ್ಕಾಪಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ) ಅಂ, ಅಂಹ; ಏನೂ ಇಂ. ಏನೂ ಇಲ. ಏನಂದಿ?

శారదే:—ఎనూ ఇల్ల, ఆగళి ఎనో అందిరల్ల, ఎనదూ ?

శ్రీశతి:—అద, ఇల్ల నోడు ఈ సిగరేటు సేదిద్దరింద ననగి కావ్యస్ఫూర్తి బంతు. కావ్యక్కు స్ఫూర్తి కేడువ ఈ సిగరేటిన మేలేలే కవన కట్టుత్తిద్ద. డం, తడ. (అదే సాలుగళన్న మత్తె అన్న వను)

శారదే:—అయ్యో! ఇదేసిదూ బేకబేకాద్దర మ్మాలే కవితా కట్టోదేను? ఎనారే చలీలూ లుపయోగ బీళువ సామానద మ్మాలరే కట్టిదర చింతిల్ల. ఎన ఈగిన కవిగళో ఎనో! కాగిల మ్మాలే, గుబ్బి మ్మాలే. బిడి సిగరేటిన మ్మాలే కవితా కట్టోడ? ఇన్నూ నన్న పుణ్ణా, చప్పలీ మ్మాలే కట్టలల్లా !

శ్రీశతి:—అద్యాక, చప్పలీ మ్మాలూ ఒరదార, దినకర దేసాయి అంబోరు.

శారదే:—తీర్తిరే హోయితు; అదూ ఒందు హోయితు! ఆగలి, ఎనేను కాణబేకాగేదో ఈ కణ్ణ! అయితు, డంగార బరయోదు బరితిరి, (సంయుక్త కర్నాటకవన్న తోరిసి) ఇదరాగ బంద జాహిరాతు నోడి అదక్కార ఒరేదర ఒందు లుపయోగాదరూ ఆదిరే ఈ సిగరేటిన మ్మాల బరేదర ఎన్నిగ్గద మ్మణ్ణ. అదేను హోట్టిగి హాక్తద, నేత్తిగి హాక్తద ?

శ్రీశతి:—(సంయుక్త కర్నాటకవన్న ఇసిదుకోడు నోడుత్త) అద రాగ ఎను బందద మత్తె ?

శారదే:—కవితా కట్టిదవరిగి ఎరడు నూరు రూపాయి బహు మాన అంత.

శ్రీశతి:—(లక్ష్మీవిల్లదే) అల్ల, డణదాసేగి కవితా కట్టువన నానల్ల. ఎను డుజ్జే నిను; స్ఫూర్తి రోక్కు కేట్టర బరొదిల్ల. అదు ఒళగినింద తానడ చిమ్మి బరబేకు చిమ్మి. ఆగ నోడు కవితాద సూరి! ఇంధా ఈ బహుమానక్కు బాయి తగదు కవితా బరేయో మబ్బు అల్ల నాను.

ಶಾರದೆ:—ಸಾಕು, ಸಾಕು. ನಿಮ್ಮದು ಒಂದು ಮಾತು ರೊಕ್ಕಾ ಅಂದರ ಜೀವಿಲ್ಲದ ಗಂಟೀ ನಾಲಗಿ ಬಡಕೋತದಂತ, ಇನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ನಾಲಗಿ ಕುಣೀಲಾರದ ? ಹೆಂಗಸರ ಮಾತೂ ಅಂದರ ನಿಮಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಂಗ; ಏನಾರೆ ಹೇಳಿದರ ಏನಾರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡೋದು. ಅಲ್ಲಾ, ಚಪಲಹಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡ್ತೀ ಅಂತ ನಿಮಗ ದುಂಬಾಲಬಿದ್ದು ಎಷ್ಟು ದಿನಾ ಆಯ್ತು ಹೇಳ್ತೀ ನೀವ ? ಕೇಳಿದ ಸರ್ತಿಗೊಮ್ಮೆ ' ನನ್ನ ಹತ್ತಿಲೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲಾ ' ಅಂತ ಕೈ ಝಾಡಸ್ತೀರಿ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? (ಅಳುಮೋರೆ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲುವಳು)

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಅಕಾ, ಹಿಂಗ ಮಾರಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ ನೋಡು. ಏನಂತೀದಿ ಹೇಳ್ಕರೆ ಹೇಳು ?

ಶಾರದೆ:—ನೀವೀಗ ಅದರೊಳಗ ಬೇಡಿದ್ದುಂಗ ಕವಿತಾ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ನಿಮಗ ಆ ಬಹುಮಾನ ಸಿಗಬೇಕು, ಅದನ್ನ ತಗೊಂಡು ನಾನು ಚಪಲ ಹಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಬೇಕು ಅಂತೀನಿ.

ಶ್ರೀಪತಿ —ಹೂಂ. (ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಓದುತ್ತ) ' ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರು. ಈ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸ್ವಾಗತಪದ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕಳಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ನಂಬರು ಒಂದ ವರಿಗೆ ಎರಡು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಹುಮಾನ. ' ಇಷ್ಟೇ ಹೌದಲ್ಲೋ. ಆಗಲಿ. (ಬಳ್ಳೀ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು)

ಶಾರದೆ:—ಮುಂದೆ ನೋಡಿದಿರೋ ಇಲ್ಲೋ. ಇವತ್ತೇ ಕಡೆಯ ತಾರೀಖು. ಸಂಜೆಯೊಳಗಾಗಿ ಟಪಾಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ನೀವೇನು ಸಿಗ ರೇಟು ಸೇದಿಕೋತ ಅದರ ಹೋಗಿ ಮ್ಯಾಲ ಕೂತುಕೊಂಡು ಸವಾರಿಗೆ ಹೊರಟೀಂದ್ರ, ಹಗಲು ಯಾವದೋ ರಾತ್ರಿ ಯಾವದೋ ನಿಮಗ ಪತ್ತೇನೇ ಆಗೂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿರೀ ಅಂತೀನಿ

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಹೌದು, ಅದೆಲ್ಲ ಖರೆ ಅದ. ಅದರ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬರಬೇಕಲ್ಲ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ?

ಶಾರದೆ:—ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕಿನ್ನ ?

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಇಷ್ಟೂ ತಿಳಿವಲ್ಲದ. ಒಂದು ಕಪ್ಪು First class ಕೆ. ಟಿ.

ಚಹಾ ಬಂತಂದರ ನೋಡು, ಆರ್ಥ ತಾನೊಳಗ ಕವಿತಾ ಹೊರಬಿತ್ತಂತ ತಿಳಕೊ.

ಶಾರದೆ:—(ವೈಯ್ಯಾರದಿಂದ, ಉಬ್ಬಿನಿಂದ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮುಖ ಸಪ್ಪಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮರಳಿ ಬಂದು) ಚಹಾಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೇನೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಸಕ್ಕರೇನೇ ಇಲ್ಲ! ಆಯಿತು ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕವಿತಾನೂ ಸಪ್ಪಗೆ. ಕಿಸೆದೊಳಗ ಒಂದು ದುಡ್ಡೂ ಇಲ್ಲ ಕಾಣ್ತದೆ.

ಶಾರದೆ:—ಇಲ್ಲದಿದ್ದರ ಇಲ್ಲ. ನಾನೇ ಮಗ್ಗಲ ಮನೀಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಾ ತಂದು ಮಾಡತೀನಿ. ಅಲ್ಲೇ ತನಕಾ ಅಂದ್ರ ಕವಿತಾ ಒರೆದು ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ. . . . ಇಕಾ, ನಮಗ ಬಂದ ಆ ಎರಡು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ನನ್ನವು ಮತ್ತೆ. (ಹೋಗುವಳು)

ಶ್ರೀಪತಿ:—(ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲು ಸಜ್ಜಾಗಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆ ಜಾಹೀರಾ ತನ್ನ ಓದುವನು) ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ. ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಸ್ವಾಗತ ಪದ್ಯ! ಸರಿ. . 'ಸ್ವಾಗತವು ಸ್ವಾಗತವು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಿಗೆ' (ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಇದನ್ನೆ ಅನ್ನುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪತಿಯ ಆ ಕೈ ಬರುವಳು)

ಯಮನಕ್ಕೆ:—ಶ್ರೀಪತಿ, ಏ ಶ್ರೀಪತೀ! (ಶ್ರೀಪತಿಯು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ಗುಂಗಿ ನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ) ಈಗಿನ ಮಂದೀನೇ ಒಂದು ಧರಾ! ನೋಡಿದಾಗೆಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಬಿಡೂದು, ಏನಾರ ಬರಕೋತ ಕೂಡೂದು. ಮನ್ಯಾಗ ಏನು ನಡೆದದ, ಏನು ಇಲ್ಲ, ಏನು ಅದ, ಒಂದರೆ ನೋಡತಾನಾ ಮಹರಾಯಾ! ಗಂಡ ಹ್ಯಾಂಗ, ಹಾಂಗ ಹೆಂಡ್ತಿ. ಬೇಶಾ ಕೂಡಿವ್ಯಾನ ಬ್ರಹ್ಮ ಈ ಜೋಡೀನ! ಆಗಲಿ, ನಮಗರೆ ಯಾಕ ಬೇಕು ಉಳಿದ ಪಂಚೇತಿ. ಒಂದ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಅಷ್ಟು ಕೇಳಿದರಾತು. (ಒಂದೆರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಶ್ರೀಪತಿಯನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ) ಶ್ರೀಪತಿ, ಏ ಶ್ರೀಪತೀ! ಏನ ನಡಿಸೀಯಪ ಇದನ್ನು ?

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಅಕ್ಕಾ. ಏನೋ ಒಂದು ಕವಿತಾ ಬರದರ ಎರಡು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ಅಂತ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಡಿಸೀನಿ.

ಯಮನಕ್ಕೆ:—ಹೀಗಂತ! ಎರಡು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗತಾವಂತ! ಆಯ್ಯ ಖೋಡೀ! ಹಂಗಾರ ಶ್ರೀಪತಿ, ಅನಾಯಸ ಊರೊಳಗ ಶ್ರೀಗಳವರು

ಶ್ರೀಪತಿ:—(ನಗುತ್ತ) ಅಯ್ಯೋ ಮಹರಾಯಾ! ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಂದರ ಸೀನಲ್ಲ; ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬರುವ ಶ್ರೀನಿವಾಸರು; ಅಂದರೆ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು. ತಿಳಿಯಿತೇನು ?

ಶ್ರೀನಿವಾಸ—ಮಾಸ್ತಿಯವರೇ, ಬೆಳಗಾವಿ ಸಾಹಿತ್ಯಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು ? ಅವರು ಲೆಕ್ಕರು ಹ್ಯಾಂಗ ಕೊಡತಾರ ಅಂದ್ರೀ....!

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಮಹರಾಯರ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕರಂತೂ ಸಾಕುಮಾಡಿರಿ. ದಯಮಾಡಿ ಬಂದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಹೋಗಿರಿ. ನಮಗಿಷ್ಟು ಈಗ ಜರೂರ ಕೆಲಸ ಅದ. ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಈಗಿಂದೀಗ ಟಪಾಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಏನದು ರಾಯರ ?

ಶ್ರೀಪತಿ —ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಕವಿತೆ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ:—ರಾಯರು ಕವಿತಾ ಕಟ್ಟತೀರೇನು ? (ಬಾಗಿ ಬರೆದದ್ದನ್ನು ಓದಲು ಹವಣಿಸುವನು) ರಾಯರ, ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಷರೇನು ಮುತ್ತಿನಾಂಗ ಅವರೀ ! ಕವಿತಾ ಏನೊ ಬಹಳ ಸರಸ ಇದ್ದಾಂಗ ಕಾಣಸತದ ರಾಯರ !

ಶ್ರೀಪತಿ.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಸಿಕ್ಕಿತಿಲ್ಲೋ, ಇನ್ನು ಬಹುಮಾನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಳಿಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಿರಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಏನು ? ನೀವು ಯಾಕ ಬಂದೀರಿ ? ನೀವು ಯಾರು ? ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರ ತೀವ್ರ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಡಿರಿ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ:—ಅಲ್ಲ ರಾಯರ, ಅದೇನಾರ ಇರಲಿ ಬಿಡಿರಿ. ಈಗಿನ ಮಂದಿರ ಕವಿತಾಸ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರೂದಿಲ್ಲ ನೋಡ್ತೀ ರಾಯರ. ನಿಮ್ಮ ಧರತೀ ನೋಡಿದರ ಜೈಮಿನಿಭಾರತದ್ದಾಂಗ ಅದ. ಅಲ್ಲ ರಾಯರ, ಈಗಿನ ಕವಿಗಳು ಏನ ಕವಿತಾ ಬರೀತಾರ ಅಂತೀರಿ— ‘ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ! ’ ಅಂತ. ಇವರ ಕವಿತಾ ಓದಿದರ ‘ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ! ’ ಅನಬೇಕಾಗತದ ನಾವು. ಇವೇನಿ, ಇವು ಕವಿತಾ ಏನು ಇವು ? ಇನ್ನೂ ನೋಡಿಲ್ಲ ರಾಯರ ನೀವು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಬರದಾನ, ಅದನ್ನು ಓದಿ ನನಗ ಹುಚ್ಚನಾಗಿ ಬಂತೇನು. ‘ ಕರಿಮರಿ ನಾಯಿ ಕುಂಯಿಗುಡುತಿತ್ತು ’ ಅಂತ ನಾಯಿಯ ಮ್ಯಾಲ ಕವಿತಾನ ? ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಎಂಥೆಂಥಾವು ಅವ ಅಂದ್ರಿ—

‘ನೂಲೋಲ್ಲಾಸ ಜೆನ್ನೀ? ಕದರಿಲ್ಲೋ ಜಾಣಾ’ ಎನ್ನಿ ರಾಯರ, ಹೆಂಗಸರ ಹಾಡಿನಂತಾವು ಇವು ಕವಿತಾನ? ಅದೇ ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಕವಿ ಬರದಾನ ನೋಡಿ, ಅಂದ್ರ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಬೇಕು.

‘ ತಲ್ಲಕ್ಷ್ಯಣಂಗಳೆಂ ಸಲ್ಲಲಿತಮಾದ ಹಯ |
ಮಿಲ್ಲ ವಿಧಿವಶದಿಂದ ಮಿಲ್ಲದಿದೊಡೆ ಧರಾ |
ವಲ್ಲಭನ ರಂಜಿಸುವ ಮೆಲ್ಲಡಿಗಳಂ ಕಾಣಬಿಲ್ಲನೆ ಮಹೀತಕದೊಳು ||
ಎಲ್ಲದೊಡಾ ತಾಣದಲ್ಲ ಮೊಕ್ಕರಸಿ ತಂ |
ದಲ್ಲದನ್ನಯ ಭಾಷೆ ಸಲ್ಲದಿದಕಂತೆನುತೆ |
ಘಲ್ಲಿಸುವ ಚಿಂತೆಯಿಂ ನಿಲ್ಲದೆ ವೃಕ್ಕೋದರಂ ತಲ್ಲಣಿ.....’

ಶ್ರೀಪತಿ:—(ನಡುವೆಯ ನಿಲ್ಲಿಸಿ) ಸಾಕು, ಸಾಕು. ಎನ್ನಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ಕವಿತಾ ಗದಗಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹುಟ್ಟಿ ತನಕಾ ಅಂದರೂ ಮುಗಿಯೂ ಹಾಂಗ ಕಾಣಸೂದಿಲ್ಲ! ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಹಚ್ಚಿ ಎರಡು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿಸ ಬೇಕನ್ನೊ ಪೈಕಿ ಕಾಣಸತೀರಿ ನೀವು. (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಸುಮ್ಮನ ಹೊರಗ ಹೋಗತೀರೋ ಎನು ಅರ್ಧಚಂದ್ರಪ್ರಯೋಗ ಆಗಬೇಕೋ? ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಕ್ತೀನನ ಕಾಣಸತೀರಲ್ಲ!

ಶ್ರೀನಿವಾಸ:—ಹಾಂಗೇನಿಲ್ಲ ರಾಯರ. ನಮ್ಮ ಹುಡುಗನ ಮುಂಜ್ಜಿ ತಿರುಪತ್ತಾಗ ಮಾಡಬೇಕೂ ಅಂತ ಬೇಡಿಕೊಂಡೀವಿ. ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಆದೀತು ಅಂತ....

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಎನ ಆಡ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ಬರಿ. ಏಕಾದಶೀ ಮನಿಗೆ ಗೋಕುಲಷ್ಟಮಿ ಒಂದ್ಹಂಗಾತು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ —ಎನ್ನಿ ರಾಯರ, ತಮ್ಮಂಧವರು ಹೀಂಗಂದರ?

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಎನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಯುದ್ಧದ ದಿವಸಾ. ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಾನೂ ಸಿಗೂದಿಲ್ಲ. ತಿರುಪತಿ ತನಕಾ ಹೋಗೋ ಶ್ರಮ ಯಾಕ ತಗೋತೀರಿ ಅಂತ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ನನಗೆಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ರಾಯರ, ನಮ್ಮಾಕೆ ಹರಕೆ ಕಾಲಾಗ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪೀಕಲಾಟ.

ಶ್ರೀಪತಿ:—(ಸ್ವಗತ) ಅಂತೂ ಈ ರಿಪಿ ಮಹರಾಯ ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು. ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನು? (ಪ್ರಕಾಶ) ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತರ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಿಮಗೇನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಕೊಡುಡಿರಿ ಇನ್ನು. ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹೊತ್ತೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ—ಇಷ್ಟಾಕ್ಷಯಕ ಸಿಟ್ಟು ರಾಯರ, ಹೋಗತೀನಿ, ನೀವು ಏನು ಕೊಡದಿದ್ದರ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೇನಾದರೂ —(ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿನ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು) ರಾಯರ! ಭರಮಪ್ಪನ ಭೂತ! ಜಾಗೀರದಾರರು ಬರದ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ ಇದೇ ಎನ್ನಿ? ನರೂ ಏನ ಬರೀತಾರಂದ್ರೀ, ಛೇ, ಛೇ! ಅವರು ಬರೆಯೋದೂ ಹಂಗಿ, ಮಾತಾಡೋದೂ ಹಂಗಿ, ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀಪತಿ —(ಕೊಚ್ಚಿಗಿದ್ದು) ಅದು ಭರಮಪ್ಪನ ಭೂತಾ, ನೀನು ನನ್ನ ಭೂತಾ. ಹೋಗು ಮಹರಾಯಾ, ಬೇಕಾದರೂ ಆ ಪುಸ್ತಕಾ ಸಹಿತತಗೊಂಡು ಹೋಗು. ದಯಮಾಡಿ ವೊಡಲ ಹೊರಡು

ಶ್ರೀನಿವಾಸ—ಛೇ ಛೇ ಹುಗ್ಗಾಕ ರಾಯರ. ಅದನ್ನಾಕ ಒಯ್ಯಲಿ. ಅಯ್ಯ ರಸ್ತೆ ಕೂಡಿದಲ್ಲೆ ಇಟ್ಟರೂ ಯಾರೂ ಒಯ್ಯದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು. ಅನೇನಸಾ ಹಳ್ಳಿಯವರು. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಏನೋ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೂ ಅಂತ—ಅಲ್ಲ ರಾಯರ, ವೊನ್ನೆ ವಿಶಾಖಾಪಟ್ಟಣದ ಮ್ಯಾಲ ತಾಂಬು ಬಿತ್ತಂತ? ಯುದ್ಧ ಆಗದೀ ಸಮಾಸಕ್ಕೇ ಬಂದತ್ತಾಂಗ ಆತೆರಪಾ!

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಹೌದು ಹೌದು. ಮನ್ಯಾಗತ ಬಂದು ನಿಂತದ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತಾದರ ನಿಮ್ಮ ತಲೀವ್ಯಾಲದ ಬಾಂಬು ಬೀಳತಾವ. (ಸ್ವಗತ) ಪೇಡಾ ಲಗೂ ಹೋಗೂ ಹಾಂಗ ಕಾಣಸೂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಅಲ್ಲ ರಾಯರ, ಅದೇನು, ರಾಜಗೋಸಾಲಾಚಾರ್ಯರು 'ಕಿಂಗ್ ಕಮಾಟಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರಂತ? ಗಾಂಧೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಡದಾಟ ಆತೇನಿ? ಅಲ್ಲ, ರಾಜಗೋಸಾಲಾಚಾರೀ ಅಂಧವರೇ ಕೂತು ಅಕಿಸ್ತಾನಾ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂದರ ನಮ್ಮ-ನಿಮ್ಮಂಧವರ ಗತಿ ಏನು ರಾಯರ?

ಶ್ರೀಪತಿ — ಅಧೋಗತಿ! ಅಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನೀವು ಏನಂತ ತಿಳಕೊಂಡಿರಿ? ನಾನೂ ನಿಮ್ಮಂತೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ. ನಾನೇನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಾಚನಾಲಯ ಅಲ್ಲ. . ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹೋಗಿ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರ ಕೊಂಡು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರದರೊಳಗ ತಲಿ ಹಾಕಿ, ಓದಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ವರ್ಧಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬರಿ; ಮದ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಾಜಾಜಿಯ ಭಿಟ್ಟಿ ಆಗ ಬರಿ. ಅಂದರ ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿತವ. ಹುಂ, ಇಲ್ಲಿಂದ ವೊಡುಲ ಹೊರಡಿರಿ (ಕೈ ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗುವನು)

ಶ್ರೀನಿವಾಸ.— ಛೇ, ಛೇ! ಇಲ್ಲ ರಾಯರ! ಹೋಗತೀನಿ. ಹೋಗೋದಕ್ಕೇನೂ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತು ಆಯ್ಕು. ಇಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೋಜನ ತಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟಲು ತಗ್ಗದ ಮೃಾಲ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೊಂತ. ರಾಯರ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ದೊಡ್ಡದು ಎನ್ನಿಸಾ!

ಶ್ರೀಪತಿ — (ಸ್ವಗತ) ಛೇ ಛೇ! ಅಂತೂ ಈ ಅಸಾಮಿ ಅಶನ ಕೆಚ್ಚಿದ ಹೊರತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಏನು ಕದಲೋಹಾಂಗ ಕಾಣದಿಲ್ಲ. (ಪ್ರಕಾಶ) ಆಗಲಿ, ಮಹರಾಯಾ. ಆದರೆ ನನಗೀಗ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಅದ. ಅದು ಮುಗಿಯೋ ತನಕ ಹೊರಗ ಹೋಗಿ ಬರಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅಡಿಯಾದಮೇಲೆ ಕರಿಕಳಸತೀನಿ. ಕರಿಕಳಸದ ಜರ ನೀವು ಒಳಗ ಬಂದರ, ಇವತ್ತು ಊಟ ಇಲ್ಲದವನ ಹೋಗಬೇಕಾಗತದ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ!

ಶ್ರೀನಿವಾಸ.— ರಾಯರ, ನಾ ಹೇಳಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮದು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಅಂತ. ನೀವು ಕರೆಯೋ ತನಕ ಹೊರಗೇ ಇರತೀನಿ. ಅಲ್ಲಿ ತನಕ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರ ಇಷ್ಟು ಬಯ್ಯಿರತೀನಿ ರಾಯರ, ಹುಂ ಹುಂ ಹುಂ.

ಶ್ರೀಪತಿ — ಆಗಲಿ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಗ ಹೋದರೆ ಸಾಕಾಗೇದ. (ಆಚಾರಿಯು ಹೋಗಿ ಬಂದು ಹೋಗಿ ಬಂದು ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಹೋಗುವನು) ಉಶ್ಕಾ! ಅಂತೂ ಶಾರದೆ ಯಾವ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಈ ಬಹುಮಾನಕ್ಕೆ ಆನೆ ಮಾಡಿದಳೋ! ಕವಿತಾ ಮುಗಿಯುವಂತಿಲ್ಲ, ಬಹುಮಾನ ದೊರಕುವಂತಿಲ್ಲ; ಶಾರದೆಗೆ ಚಪಲಪಾರ ಕನಸಿನಾಳಗಿನ ಗುಟ್ಟು! (ಶಾರದೆ ಚಪಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಳು)

ಶಾರದೆ.—ಇಕಾ, ಚಹಾ ತಂದೀನೀ ಅಂದೆ. (ಶ್ರೀಪತಿ ಕನಸಿನಿಂದ ಎಚ್ಚೆತ್ತ
ವನಂತೆ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲು) ಕವಿತಾ ಮುಗಿತೇನು ?

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಆಂ! ಕವಿತಾನಾ? ಹುಂ, ಮುಗಿತದ, ನನ್ನ ಅವತಾರ
ಮುಗಿದ ಮ್ಯಾಲ! (ಕಪ್ಪು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು) ಸುರುವು ಮಾಡೋದಕ್ಕೇ
ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಾ, ಮಹಾರಾಯಳು ಬಂದು ರಂಭಾಟ ಮಾಡಿ ಹೋದಳು. ಆಕೆ
ಹೋಗೂದರಾಗ್ತ ಇನ್ನೊಂದು ಪೀಡಾ ಗಂಟುಬಿತ್ತು. ಹೀಂಗಾದರ ಎನ
ಬರೀತಿನ ನನ್ನ ತಲೆ!

ಶಾರದೆ.—ಮತ್ತ ಯಾರು ಒಂದರು ?

ಶ್ರೀಪತಿ:—ನೋಡು, ಅಲ್ಲಿ ಹೊರಗ ಕೂತಾನ. ನಿಮ್ಮ ಬೀಗರ ಪೈಕಿ
ಕಾಣಸತಾನ. ಅಸಾಮಿ ಭಾರಿ ಆದ! ಕಡೀಕ ಉಟಿಆರೆ ಮಾಡಿ ಹೋಗ್ತೀನಿ
ಅಂತ ಕೂತಾನ, ಕೂತರ ಕೂಡಲಿ. ಈಗ ನೀನು ಇಷ್ಟು ಮಾಡು. ನೀನೂ
ಹೊರಗ ಹೋಗಿ ಕೂಡು. ಕವಿತಾ ಮುಗಿಯೋ ತನಕ ಯಾರನ್ನೂ ಒಳಗೆ
ಬಿಡಬ್ಯಾಡ. ಯಾರು ಒಂದರೂ ಮನ್ಯಾಗ ಇಲ್ಲಾ ಅಂತ ಹೇಳಿಬಿಡು.

ಶಾರದೆ—ಆಗಲಿ, ಹಂಗೇ ಮಾಡತೀನಿ. (ಕಪ್ಪು ಇಡುಕೊಂಡು) ಈ
ಸಾರೆ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿರಿ ಮತ್ತೆ. (ಹೋಗುವಳು)

ಶ್ರೀಪತಿ —(ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು)

ಸ್ವಾಗತವು ಸ್ವಾಗತವು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಿಗೆ !

ಸಾಹಿತ್ಯದಾಗಸದಿ ಹತ್ತಿರದ ಹೊಸ ತಾರೆಗಳು ಮಿನುಗುತ್ತಿರೆ. .

ಶಾರದೆ.—(ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ) ಗಂಡಸರು ಮನ್ಯಾಗ ಇಲ್ಲಾ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:—ಎನ್ನೀ, ದಿನಾ ಹೀಂಗ್ತ ಹೇಳ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ಕೇಳೋದಿಲ್ಲ.

ಶಾರದೆ—ಮನ್ಯಾಗ ಇಲ್ಲೀರಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:—ಅದನ್ನೇನು ಕೇಳೋದಿಲ್ಲ. (ಇಬ್ಬರೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಬರುವರು) ಆಹಹ!
ಎನ ರಾಯರ! ಅಂತೂ ಈ ದಿವ್ವ ಮನ್ಯಾಗ ಸಿಕ್ಕಿರಿ! ನಾವು ಒರೊಡು
ನೀವು ಹೊರಗ ಹೋಗಿರೋದು ನಡದೇ ಇತ್ತು. ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳಾತು
ರಾಯರ, ಮನೀ ಬಾಡಿಗೀ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಓಹೋ! ಎನ ನಾಯಕರ, ಬರಿ, ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿರಿ. (ವೆಂಕಣ್ಣ
ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡುವನು) ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡಚಣೆ ಒಳಗ ಇದ್ದೇನಿ. ಇಷ್ಟು

ದಿವಸ ಕೇಳಿರಂತ, ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿವಸ ತಡೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಬಾಡಿಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಚುಕ್ಕಾ ಮಾಡತೀನಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:—ನಿಮ್ಮ ಅಡಚಣೆ ಏನ ರಾಯರ, ಮುಗಿಯೋ ಹಾಂಗ ಕಾಣೊದಿಲ್ಲ! ಅದೇನಿಲ್ಲ ಶ್ರೀಪತಿರಾಯ, ಇವತ್ತು ಏನ ಮಾಡ ಬಾಡಿಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಸಾಮಾನ ತಗೊಂಡು ಹೊರಗ ಹೋಗ ಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನ ನಮ್ಮ ಮನಿ ನಮಗ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ.

ಶ್ರೀಪತಿ:—ನಾಯಕರ, ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಿ. ಹಾಂಗ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಸಿಟ್ಟಾಗ ಬೀಡಿರಿ. ಎಲ್ಲರ ಮರ್ಯಾದೇನೂ ಒಂದ್ತ ನಿಮ್ಮ ಉಪಕಾರ ಬಹಳ ಆಗೇದ. ಇದೊಂದು ಸಾರೆ ನನ್ನ ಮಾತು ನಡಸರಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:—ಅದೇನು ಕೇಳೋ ಹಾಂಗಿಲ್ಲ. ಹೊರಗ ಆಳು ಸಹ ಕೂಡಿಸಿ ಬಂದೀನಿ. ಬಾಡಿಗಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮನಿ ಖಾಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಪತಿ:—ನಾಯಕರ, ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿರಿ. ಈಗ ನಾನೊಂದು ಕವನ ಕಟ್ಟಹತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಎರಡು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗತಾವ ನಿಮ್ಮ ಬಾಡಿಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಚುಕ್ಕಾ ಮಾಡತೀನಿ. ಈಗ ದಯಮಾಡಿ ಹೋಗಿರಿ.

ವೆಂಕಣ್ಣ:—ನಿಮ್ಮ ಕವಿತಾ ಅಂದರೇನು ಬಂಗಾರ ಇದ್ದಾಂಗೇನು? ಅಪ್ಪೆಲ್ಲ ನಮಗ ಹೇಳಬ್ಯಾಡ್ತೀ..ಅವೂಟೆ ಇಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರ ಹ್ಯಾಂಗರೀ? ಸ್ವಲ್ಪ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟೂ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮನೀ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ.

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೀರಿ ನಾಯಕರ, ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. (ಶಾರದೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕಿವಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ) ಶಾರದಾ, ಈ ಪೀಡಾ ದೂರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಏನಾ ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದ್ದರ.....

ಶಾರದೆ:—(ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಹುಂ, ಹುಂ. ಅದ, ಕೊಡಲೇನು?

ಶ್ರೀಪತಿ:—(ತೀಯದೆ) ಏನು? ಕೊಡು ಕೋಡು, ಬೇಗನೆ ಕೊಡು

ಶಾರದೆ:—ತಗೊಳ್ಳಿ, ಇದೊಂದ ಉಳದದ, ಅದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ. ಮಂಗಳಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಕೈಹಚ್ಚುವಳು)

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಏ! ಏ! ಏನು ಏನು! ಬೇಡ, ಬೇಡ. ನಾನೆಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶಾರದೆ:—ಅಯ್ಯ ಹಂಗಾರ, ನೀವು ಕವಿತಾ ಒರೀಲಿಲ್ಲ, ನಾನು ಜವಾಹರ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ವೋಸ್ಕಿ ನ ಹೊತ್ತು ಮಾರಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತು, ಇನ್ನೇನು!

ಶ್ರೀಪತಿ:—(ನಿರುತ್ಸಾಹದಿಂದ) ಆದಕ್ಕೇ ಶಾರದಾ, ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಹೊಟ್ಟೆ ತೂವಾ? ದ್ವರೆ ಒದ್ದಿ ಚುರುಕಾಗಿರುವುದು ಇಂಥಾ ರಂಭಾಟೆ'ದಾಗಿ ಕವಿತಾ ಒರಿ ಅಂದರ ಹ್ಯಾಂಗ ಸಾಧ್ಯ ಆದೀತು!

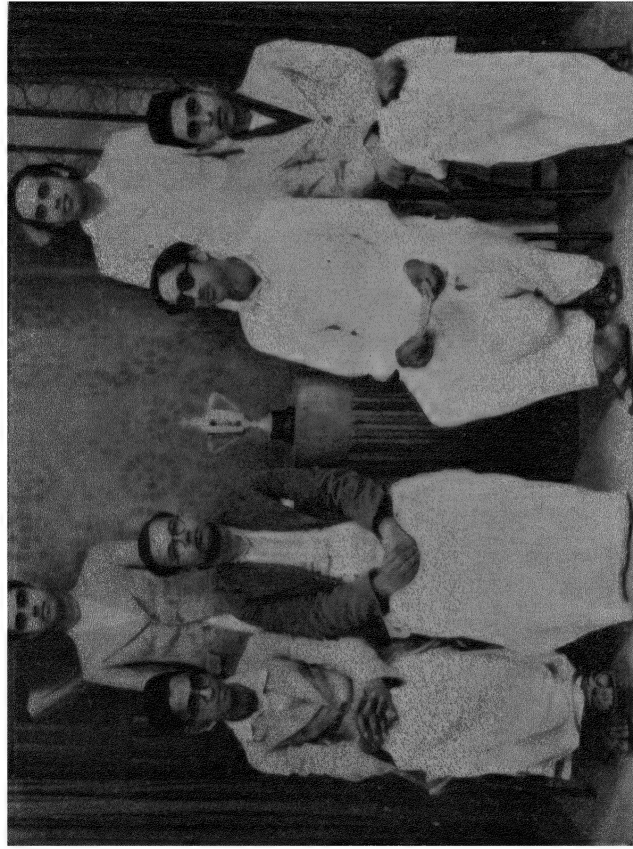
ಶಾರದೆ:—ಇದನ್ನೇನು ನೀವು ನನಗ ಕಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಯ್ಯ ನನ್ನ ಹಣೇಬರ ಏನದನೋ ಅದು ಆಗ್ತದೆ. ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಆಶೆ!

ಶ್ರೀಪತಿ:—ಈ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದಾಗ ನಿರಾಶೆಯೇ....

ವೆಂಕಣ್ಣ:—ಏನ ರಾಯರ ಏನು? ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೂ ನಿರಾಶಾ ಅನ್ನಿ ಹಂಗಾರ!

ಶ್ರೀಪತಿ:—ನಮಗ ಸಿರಾಶೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೂ ಅದೇ. ಈ ಆಶೆಯ ಬಿಸಿಲ್ಲದರೆ ಹತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರ ಹಲ್ಲು ಮುರಕೊಂಬೋದು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಶಾರದಾ, ಇನ್ನೇನಿದೆ ನಡೆ. ಇಷ್ಟೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲ ಗಾಳಿಯ ಗೋಪುರ!

(ತೆರೆ ಬೀಳುವುದು)

‘ಸೌಭಾಗ್ಯ’ದ್ವಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ‘ಯಸ್ತಿಟ್ಟಡ’ ಅರಬ್ಬನ್ನ

ಸೌ ಭಾ ಗ್ಯ

“ಲಾಃಟಿರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ
ಗೆದ್ದು ಉನ್ನತ್ತನಾದ ಭಾಗ್ಯವಂತನ
ಒಂದು ದಿನಚರ್ಯ”

೧-೫-೧೯೪೨

ವಿಷಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು . . ಸಂಜೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ
ಅಭಿನಯ ಪ್ರಾರಂಭ . . ರಾತ್ರಿ ೯-೪೫ ಗಂಟೆಗೆ
ಅಭಿನಯಿಸಿದ ವೇಳೆ . . ೩೫ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ.

ಪಾತ್ರ ಗಳು

ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಗೃಹಸ್ಥ
ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಗೃಹಸ್ಥನ ಹೆಂಡತಿ
ಸುಬ್ಬಕೃಷ್ಣಯ್ಯ . . ಈ ದಂಪತಿಗಳ ಏಕಮಾತ್ರ ಪುತ್ರ
ಸಂಗರಾಮಯ್ಯ . . ಈ ಕುಟುಂಬ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ
ಮನೆಯ ಮಾಲಕ

ಅಭಿನಯಿಸಿದವರು:

ಬೆಂಗಳೂರಿನ “ಯುನೈಟೆಡ್ ಆರ್ಟಿಸ್ಟ್ಸ್”

ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದವರು

ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯ . . ಶ್ರೀ. ಸಿ. ಕೆ. ನಾಗರಾಜರಾವ್
ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ . . ಶ್ರೀ. ವಾಸುದೇವರಾವ್ ಗಿರಿನಾಜಿ
ಸುಬ್ಬಕೃಷ್ಣಯ್ಯ . ಶ್ರೀ. ಸಿ. ಕೆ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣರಾವ್
ಸಂಗರಾಮಯ್ಯ ಚಿ. ಸದಾಶಿವಯ್ಯ

ಪ್ರವೇಶ

[ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯನ ಮನೆಯ ವಡಸಾಲೆ. ಎದುರುಗಡೆಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಳೆಯದಾಗಿ ಮಂಕು ಹಿಡಿದ ಒಂದು ಕುಂಟು ಗಡಿಯಾರ ಗೂಡಿನ ಎಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗೆ ತಗಲುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಎಣ್ಣೆಯ ಲ್ಯಾಂಪು ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗಂಟಿಸಿರುವ ಒಂದು ಸರಸ್ವತಿಯ ಪರ. ಈ ಗೂಡಿನ ಕೆಳಗೆ ಗೋಡೆಯನ್ನೊರಗಿ ಹದಿನೇಳು ವರುಷದ ಸುಬ್ಬಕೃಷ್ಣನು ಇಳಿಜಾರು ಮೇಜಿನ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಿರುವನು. ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಬಲಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಎಡಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಡಿಸಿಟ್ಟಿರುವ ಅಂಗಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಿಳಿಯ ಟೋಪಿ. ಸುಬ್ಬಕೃಷ್ಣನ ಮುಖ ಬಳಲಿರುವುದು.]

ಸು. ಕೃಷ್ಣ — (ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ)

“Breathes there the man with soul so dead
Who never to himself hath said
(ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗದ್ದದಿತನಾಗುವನು)
This is my own, my native land.. ..”

(ಕತ್ತಿ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಒರಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಂಗಿ ಟೋಪಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಹಿಡಿದು, ಸರಸ್ವತಿಯ ಪಟವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತಿಕೊಂಡು, ಬಲಗಡೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಬರುವನು)

ಅಮ್ಮಾ ! ಅಮ್ಮಾ !! ನಾನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನಮ್ಮ.

(ಒಳಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಮೂವತ್ತೈದು ವರುಷದ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಳು. ಸೆರಗು ಹುದ ಸೀರೆ. ಹರಳಲ್ಲದ ಓಲೆ. ಮಂಕಾದ ಮೂಗುತಿ. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ನೆ ಕುಂಕುಮ)

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಆಗಲೇ ಹೊತ್ತಾಗಿರುವಿಡಿತೇನೋ ಮಗೂ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:—ಹೌದಮ್ಮಾ ! ಹತ್ತೊಮ್ಮಕ್ಕಾಲಾಯಿತು ಆಗಲೇ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಆನ್ನ ಆಗಿದೆಯೋ ಮಗೂ; ಚೆಟ್ಟಿನಿ ತಿರುವತ್ತಾ ಇದೀನಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆಟ್ಟಿನಿ ಅನ್ನಾ ನಾದರೂ ತಿಂದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿಯಂತೆ. ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಸಂಜೆ ವರೆಗೂ ಹೇಗಪ್ಪ ಉಪವಾಸವಿರುವುದು ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:—ಪರವಾಯಿಲ್ಲಮ್ಮ; ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟು ಎರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ ನವರ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಪಾವು ಅಕ್ಕಿ ತಂದು ಹಾಕಿದಸಲ್ಲೋ ಮಗೂ. ಸ್ವಲ್ಪ ಇರೋ.

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:—(ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ) ಬೇಡಮ್ಮ, ನೋಡೋಣ. ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೇ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರೋಹಾಗಾ ಗುತ್ತೋ ಎನೋ, ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—(ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ತಲೆಯನ್ನು ನೇವಿಸುತ್ತಾ) ಇದು ಯಾಕೋ ಮಗೂ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ —ಫೀಸ್ ಕೊಡೋದಕ್ಕೆ ಈ ಹೊತ್ತೇ ಕಡೇ ದಿನಾಮ್ತಾ ! ಅದೂ ನಾಲಕ್ಕಾಣೆ ಫೈನ್ ಸೇರಿಸಿ. ಈ ಹೊತ್ತು ಕೊಡದಿದ್ದವರೆನ್ನಲಾ ಹೆಸರು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿ, ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರಮ್ಮ; ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. (ಕಣ್ಣು ರಸಿಕೊಳ್ಳುವನು)

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಎಂಥಾ ದುಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತಪ್ಪಾ ನಮಗೇ ! ದೇವರು ಅವರಿಗಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮುತ್ತಿನ ಮಣೆಯ ಹಾಗೇ ಮನೆಗೊಬ್ಬ ಮಗ. ಅವನನ್ನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಸಾಕೋದಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಹಾಗಾಯಿತು ! ಇದ್ದಬಿದ್ದ ಒಂದೆರಡು ಒಡವೆಗಳೂ, ಪುಡಿಗಾಸುಗಳೂ ಅವರ ಲಾಟರೀ ಹುಚ್ಚಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾಯಿತು. ಕಡೇದಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಆ ನೀಲಿ ಪೀತಾಂಬರ.....ಹಠ ಮಾಡಿ ಎನೋ ಈ ಸಲ ದುಡ್ಡಿನ ಸುರಿಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತೀಂತ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನ ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಆ ಮಾರ್ವಾಡೀ ಹತ್ತಿರ ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟು ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಟಿಕೀಟು ತಗೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರು....ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಎರಡು ವರುಷ ವಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಭಿಕ್ಷಾಟನದ ಸಂಸಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ಪೀತಾಂಬರವಾದರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೇ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನ ನೀರನಾದರೂ ಒರೆಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮಗೂ! ನಿಮ್ಮ ಮೇಷ್ಟರಿಗಾದರೂ ಹೇಳಿ ನೋಡಪ್ಪ 'ಇನ್ನೊಂದೆರಡುವಾರದಲ್ಲೇ ಫೀಸ್ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇವೇ' ಅಂತ.

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:—ಹಾಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಅಮ್ಮ. ಈಗ ಬಂದಿರೋ ಹೆಡ್ ಮೇಷ್ಟ್ರು ತುಂಬಾ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟು. ಫೀಸ್ ಕೊಡೋಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಓದೋ ದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೀಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಇರೋ. ಅಂಗಿ ಟೋಪಿ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು ಬಾರೋ. ಒಂದೆರಡು ತುತ್ತು ಚೆಟ್ಟಿನಿ ಅನ್ನ ಕಲಸಿ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಬರೀ ಹೊಟ್ಟೆಲಿ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಓಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲವ್ವಾ.

ಸು. ಕೃಷ್ಣ —(ಇತ್ತ ತಿರುಗಿ) ಬೇಡಮ್ಮ. ನನಗೆ ಅನ್ನ ಸೇರೋಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ. (ನಿಷ್ಕ್ರಮಣ)

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —(ಆತ್ಮಕಡೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು) ಈ ಕಷ್ಟ ವನ್ನ ಯಾರು ನೋಡಿಯಾರು ? ಕರುಳು ಹಿಂಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತೆ. ದೇವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಯಾ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತೋ ! (ಕಣ್ಣೊರೆಸಿಕೊಂಡು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು)

(ಕ್ಷಣಕಾಲಾನಂತರ ಹೊರಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಧ್ವನಿ— 'ಸುಬ್ಬು ನರಸಿಂಹಯ್ಯಾ ! ಸುಬ್ಬು ನರಸಿಂಹಯ್ಯಾ !' ಎಂದು. ಸುಬ್ಬು ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನು ಮತ್ತೆ ಈಚೆಗೆ ಬರುವಳು)

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—(ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸೆಕ್ಕಿ ಸಿದ್ಧ ಸೆರಗನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಯಾರೂ ? ಯಾರೂ ?

(ಶಾಲಾ ಹೊದೆದು, ಕೈಲಿ ದೊಣ್ಣೆ ಹಿಡಿದ ಬಿಳಿಮೀಸೆ ಮುದಿ ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನ ಪ್ರವೇಶ)

ಸಂಗ:—ನಾನಮ್ಮ ತಾಯೀ ! ಸಂಗರಾಮಯ್ಯಾ..... ಸುಬ್ಬು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮನೆಲಿ ಇಲ್ಲವೇನೂ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎದ್ದು ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಸಂಗ:—ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದಾನೆಯೋ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ ? ಅವರ ಓಡಾಟಗಳೊಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿರೋವಾಗ ಅವರಾತಂಕದ ಮುಖ ನೋಡಿದರೆ ಅವರನ್ನ ಏನು ಕೇಳೋದಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸೇ ಬರೊಲ್ಲ.

ಸಂಗ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದಾನೇ ಅಂತ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ—ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದಾರೆ ?

ಸಂಗ:—ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾನು ಹೇಳು ! ಬೆಳಗಾಯಿತೂ ಅಂದ್ರೆ, ಆ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನ ಹೋಟಲ ಹಿಂದುಗಡೆ ಮಾವಿನಮರದ ಕೆಳಗೆ ಜಮಾ ಇವರೆಲ್ಲಾ. ಇವರ ಅದೃಷ್ಟಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡೋದಕ್ಕೆ ಆ ಕುಂಟ ಕುಟುಂಬಶಾಸ್ತ್ರ ಬೇರೇ. ನಿನ್ನದು ಇಂಥಾ ಸಕ್ಷತ್ರ; ಇಂಥಾ ನಂಬರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಹಾಕು. ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟು ಬರುತ್ತೆ. ನಿನ್ನದು ಅಂಥಾ ಸಕ್ಷತ್ರ; ಅಂಥಾ ಬಣ್ಣದ ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟು; ನಿನಗೆ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತೆ ಅಂತ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಸಿ ಕುಣಿಸುತ್ತಾನೆ ಇವರನೆಲ್ಲಾ. ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದಿದ್ದರೆ ಸುಬ್ಬು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನೂ ಹೇಗೋ ಇರತಿದ್ದ...ಅಲ್ಲವ್ಯಾ ! ನನಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ, ತಿರುಗಿ ಒಂದು ಡಬ್ಬಲ್ ಟಿಕೆಟ್ ತಗೊಂಡಿದಾನಂತಲ್ಲಾ ಲಾಟರಿದು, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಂದ ಬಂತು ದುಡ್ಡು ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ಟಿಕೆಟ್ ತಗೊಂಡದ್ದು ?

ಸಂಗ:—ತಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಪತ್ತೆ ಆಯಿತು. ಆ ಹೋಟಲ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡನ್ನ. ಬಾಡಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ 'ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಸುಧಾರಿಸಿಬಿಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಹಣದ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಕೊಡು ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಡಬ್ಬಲ್ ಟಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲೇ ನಿಮಗರ್ಧ—ನನಗರ್ಧ' ಅಂತಂದ. ಅವನ ಹುಚ್ಚನ್ನ ನೋಡಿ ನಾನು ಹಾಗೇ ಹೊರಟುಹೋದೆ; ಹೌದೂ ಆ ಟಿಕೆಟ್‌ಗೆ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಿಂದ ಹೊಂಚಿದ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ನಾನು ಏನು ಹೇಳಲೀ ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನವರೇ !

ಸಂಗ:—ಅದೇ ಆ ಡಬ್ಬಲ್ ಟಿಕೆಟಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತೂ ಅನ್ನೋದನ್ನ ಹೇಳು.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಆ ದಿನ ಒಂದೂ, ಮನೆಲಿ ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಂಡರು. 'ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತಂದು ಕೊಡು; ಈ ಸಲ ತಾರಾಬಲ ಚಂದ್ರಬಲ ಜೆನ್ನಾಗಿದೆ; ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾಳೇ' ಅಂತ. ನನಗೇನೂ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಕಡೇಗೆ ತುಂಬಾಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಗುರುತಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಮದುವೆಯ

ಜ್ಞಾನಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ನೀಲಿ ಪೀತಾಂಬರವನ ಈಚೆಗೆ ತೆಗೆದು ತಂದು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಅವರ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಟಿಕೆಟ್ ತಗೊಂಡರಂತೆ.

ಸಂಗ.—ಅಲ್ಲಾ, ನಿನ್ನ ನೀಲಿ ಪೀತಾಂಬರಕ್ಕೂ ಟಿಕೆಟಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವನ್ನಾ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮಿ.—ಆ ಸೀರೇನ ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಆ ಮಾರವಾಡಿಯ ಹತ್ತಿರ.....

ಸಂಗ —ಅಯ್ಯೋ ! ಅಯ್ಯೋ !! ಎಲ್ಲೆಯ ವರೆಗೆ ಹತ್ತಿಬಿಡಿತು ಇವನ ಹುಚ್ಚು !.....ನೋಡು ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ! ನಿಮ್ಮ ಹುಚ್ಚಿಗೆ ನೀವು ಹೇಗಾದರೂ ದುಡ್ಡು ಹೊಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ; ಆದರೆ ನನ್ನ ಕಷ್ಟದ ಕೂಗು ನಿಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳೊಲ್ಲ.. ನ್ಯಾಯವೇ ! ನರಿಯ ಕೂಗು ಗಿರಿ ಮುಟ್ಟೀತೇ ಅಂತ ಅಲ್ಲವನ್ನಾ ! ನಾಳೆ ಫಸ್ಟಿಗೆ ಏಳು ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಜಾಡಿಗೆ ಬಂದು. ನನಗೂ ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಅಲದೂ ಅಲದೂ ಎರಡು ಜೊತೆ ಎಕ್ಕಡ ಸವೆದುಹೋಯಿತೇ ಹೊರತೂ, ಒಂದು ಬಿಡಿಕಾಸಾದರೂ ಕೈಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಸಾವುಕಾರನೇ ?—ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೀಡಿಸದೆ ತೆಪ್ಪಿಗೆ ಇದ್ದುಬಿಡೋಣ, ನಿಮ್ಮ ಲಾಟರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವ ವರೆಗೂ ಅಂದ್ರೇ ?....ನನ್ನ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರೋ ಆಧಾರ ನನ್ನ ಮೂರು ಮನೆಗಳ ಬಾಡಿಗೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ ನೀವಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಪುಣ್ಯವೋ ಏನೋ ನಿಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟದ ಹಾಗೇ ಗ್ರಹಣ ಹಿಡಿದು ಕೂತಿದೆ. ಅದೆಂದಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೋ, ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು.. ! ಆ ಪೇಟೀಲಿರುವ ಮನೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಪುಟ್ಟಪುನೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬತನ್ನ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಬಾಡಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಸಿ, ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡಿಸಿ, ಹೋಟಲು ಇಡಿಸಿದ. ಆ ಧಾಂ ಧೂಂ ನೋಡಿ ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಮುಲಾಯಿಸಿತೊಂತ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಇದ್ದ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಬಾಡಿಗೆನೂ ಸಹಾ ಕೈಯೆತ್ತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. 'ನನ್ನ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೇಜುಗಳನ್ನು ನೋಡೀ; ಗೋಡೆಗೆ ತೂಗುಹಾಕಿರುವ ಭಾರಿಭಾರಿ ಕನ್ನಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡೀ; ತಿಂಡಿಗಳಿರು ನನ್ನ ಗೊಡ ಗೊಡ ..'

నోడె; నిమ్మ బాడిగిగి ఎను భయ సంగరామయ్యనవరే! ' అంతానీ ఇద్ద. కడేగి దివావళి హిందిన దివస రాత్రి హోటలు ముచ్చి మలగిద్ద. బేగిగి ఎద్దు హోగి నోడిదరే, హోటల్ తేగి దిల్ల; బిగ హాకిదే. సంచేగి బిగ ఒడెయిసి నోడిదరే—హాలినల్లి ఒందు తట్టి బొందె కాళు జేల్లిదే; లుగ్రాణదల్లి నాల్కు మ్మదా హిట్టి నఖాలి జేలగళు, ఒందు కడలే హిట్టి నఖాలి డబ్బు బిద్దివే; అడుగేయ మనేగి హోగి ఇణుకిదరే ఒలే బళి ముత్తుగదేలెయ మేలే ఒందు ముద్దే హళియ జట్టి నారుతా ఇదే. ఆయితల్లమ్మా అల్లి నన్న లుద్ధారవాదద్దు! ఆ హేత్తినింద ఆ మనే ఖాలియాగే ఇదే. బరొలవరేల్లా హోటలిగేంతానీ కేళుతారే; ననగి రేగి బిళిలొ హాగి ఆగుత్త. ఇన్న ఆ కేళియ మనే—అల్లిగి యావనోల సూట్-గిట్ హాకికొండు మూరు జన హేంగసరన్న కరేదుకొండు ఒందు, ' ఇవరు నన్న తంగియరు; నాను తమగి తింగళు తింగళిగి తప్పదే బాడిగేయన్న తలుపిసుతేనే ' అంత హేళి, తన్న తంగియరన్న ఆ మనేలి తంగిసిబిట్టు హోద ఆ నన్న తమ్మ ఇన్న బరుతా ఇదానే తవరుమనేయింద. ఈ హేంగసర మాతినంతే నానూ నాల్కు తింగళు ఎదురు నోడదే. కడేగి హేట్టియ సంకటి తడిలారదే, హోగి స్పల్పు రేగిదే. అదక్కేను ప్రతిఫల ఆయితూంతియా? మారనేయ దిన హోగి నోడిదరే మనేయ బాగలు హారుహోడేదే. తంగియరూ ఇల్ల—మంగళగౌరియరూ ఇల్ల. అల్లా సుబ్బు లక్ష్మమ్మా! నీను కష్టదల్లిరొళు; నన్న కష్టవన్న నిన్న హత్తిర హేళికొండరే నినగి అధావాదరూ ఆగుత్త. నోడూ మనేలి హదినేదు మక్కళిలొ! ఈగ దోడ్డే హేణ్ణ మక్కళిబ్బరూ బాణంతసక్కే బుదిదారే. హేసూలు కాలేజినల్లి ఒదోలొ హుడుగరు ఐదు జన. బి. ఎ. ప్యాస్ మాడి కేలసవిల్లదే మనేలి కూతిరొరు ఇబ్బరు. . నన్న మూరనేలొ హుడుగి పుట్టింకసిగి మూరు సల గండు గొత్తుమాడిద్దాయిత. గండు గొత్తాదాగ దుడ్డు సిగొల్ల; దుడ్డు కూడిసువ వేళిగి గండు

ಪರಾರಿ. ನನ್ನ ಈ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಯಾರಮ್ಮ ದಿಕ್ಕೂ ?... ನೀನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂತ—ನೀವು ಈ ಏಳು ತಿಂಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ; ದಯಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಹತ್ತನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗೆ ಮನೆ ಬಾಲಿ ಮಾಡಿಬಿಡಿ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ—(ಅಂಗಲಾಚಿ) ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನವರೇ ! ನೀವೇ ನನ್ನ ತಂದೆ ನೀವು ಇಷ್ಟು ನಿಷ್ಕುರವಾದರೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಬದುಕುವುದು ? ಏನೋ ಉಪವಾಸವಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ತಂಪಾಗಿದೆವೆ. ನೀವು ಅಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವಿನೈಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬದುಕೇವಿ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ?

ಸಂಗ—ಊರಿನ ಕಷ್ಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಗೆ ಸಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ. ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಮನೆಗೆ ಒಂದಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಈ ಮಾತನ ತಿಳಿಸಿಬಿಡು ನೀವು ಮನೇನಾದರೂ ಬಾಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತೆ. ಒಂದಿರೋ ಗಿರಾಕಿಗೆ ಇದನ್ನ ಮಾರಿಬಿಟ್ಟಾದರೂ ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಕಡೆಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ—ನೀವು ಹಾಗನ್ನಬೇಡಿ ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನವರೇ ! ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನಿಸಿ. ದೇವರು ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬಾಡಿಗೆನ ನಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರ್ವಂಶನೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇವೆ (ಕಣ್ಣೀರು ಕೊಳ್ಳುವಳು)

ಸಂಗ—(ಕತ್ತಿ ನೋಡಿ, ನೊಂದು, ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ) ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ, ನೀನು ಅಷ್ಟು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು.... ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ದಾರಿ ನೋಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ದೇವರು ಮಾಡಿಸಿದ ಹಾಗಾಗಲೇ..... ನೋಡಮ್ಮಾ ತಾಯಿ ! ಒಂದು ನೇಳೆ ಒರೋ ಫಸ್ಟ್ ಒಳಗೂನೂನೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡ ನನ್ನ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಏನೂ ತರದೊಂದು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ನಾನು ಆಮೇಲೆ.....

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ—ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನವರೇ ! ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ದೇವರು ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡದೇ ಹೋದರೆ, ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯರು—ನಿಮ್ಮ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲೋದಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯರಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತು.

ಸಂಗ — ನೀನು ಅಡುಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆಯೋ ಏನೋ ಪಾಪ !
ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಅಡುಗೆ ಕೆಲಸ ಏನು ಮಹಾ ! ಅನ್ನ ಆಗಿತ್ತು; ಚೆಟ್ಟಿ
ತಿರುವುತಾ ಇದ್ದೆ.

ಸಂಗ—ನೀನು ಏನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದಿರೋ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತು
ಹೇಳಲೇ ಅಂತ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ — ಹೇಳಿ ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನವರೇ ! ನೀವು ನನ್ನ ತಂದೆ ಇದ್ದ
ಹಾಗೆ; ಸಂಕೋಚವೇಕೆ !

ಸಂಗ—ಏನೂ ಇಲ್ಲ.ಮನೇಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸುಬ್ಬರಾಯ
ಸೆಟ್ಟೀ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವನು ಊರಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದ. ಅವನ
ಮಗ ಅಂಗಡಿ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಅಪ್ಪನನ್ನ ಕೇಳದೇ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ
ಆಗೋದಿಲ್ಲಾಂತ ಅಂದುಬಿಟ್ಟೆ.ನಿನಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ,
ಒಂದು ಹದಿನೆಂಟು ಪಾವು ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೇ.ಆಮೇಲೆ ವಜಾ
ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —(ಗದ್ದದಿಡಲಾಗಿ)ಅಯ್ಯೋ ! ನನ್ನ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ
ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಿದೆ.ಏನು ಹೇಳಲಿ !!

ಸಂಗ.—ಯಾಕೆ ತಾಯೀ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆ ಹುಡುಗ ಸುಬ್ಬಕ್ಕೃಷ್ಣ ಉಪವಾಸ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ
ಹೋಗುತ್ತಲ್ಲಾಂತ ನಮ್ಮ ಮಗ್ಗಲು ಮನೆ ಭಾಗೀರ್ಥಮ್ಮನವರಿಂದ ಒಂದು
ಪಾವು ಅಕ್ಕಿ ಇಸುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅನ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಸಾರಿಗೆ ಬೇಳೆ ಇಲ್ಲದೆ
ಚೆಟ್ಟಿ ತಿರುವುತಾ ಇದ್ದೆ. ಅವನು ಹೊತ್ತಾಯಿತೂಂತ ಅದನ್ನೂ ತಿನ್ನದೆ
ಹೊರಟುಹೋದ.

ಸಂಗ—(ಹೊಡಲನುವಾಗಿ) ಹೋಗಲಿ ಬಿಡೂ ತಾಯೀ ! ನೀನು
ಮನಸ್ಸಿಗೇನೂ ವೃಥೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ನೀನು ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ. ನಿನ್ನ
ಭಾಗ್ಯವನ್ನ ಬೈದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ ಇದೆಲ್ಲಾ—ನೀವು ಹುಟ್ಟಿದುದ್ರನಾದ
ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಬಂದರಲ್ಲಾ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ...ನಾನು ಬರುತ್ತೇನಮ್ಮ !

ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಒಂದರೇ, ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೀಂತ ಹೇಳಿಬಿಡು. ಆ ಗುತ್ತನಗಡೀ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ..

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —ಬಂದೇ ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನವರೇ! ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಬಂದೇ.

ಸಂಗ:-ಯಾಕೆ ತಾಯೀ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —(ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ) ಒಂದು ಲೋಟ ಪಾನಕ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಬಿಸಲಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಒಂದಿರಬಿ. (ನಿಷ್ಕ್ರಮಣ)

ಸಂಗ:- ಅಯ್ಯೋ! ನನಗೆ ಯಾಕಮ್ಮಾ ಪಾನಕ! ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗಾ ದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸೋದಕ್ಕೆಲ್ಲವೇ! (ಇಳಿಜಾರು ಮೇಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೂಡುವನು)

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —(ಪಾನಕದ ಲೋಟ ತಂದು) ಅವನು ಹೊರಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಸೈವೇದ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಂಡ ಮಾಡಿದ್ದ; ತಗೊಳ್ಳಿ!

ಸಂಗ —ಅಲ್ಲಾ ತಾಯೀ! ಸೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿ ನೀನೂ, ಅವನೂ....

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —ನೀವೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮ್ಮ ಮನೆ ದೇವರು. ನಿಮಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ದೇವರು ಯಾರೂ ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನವರೇ ?

ಸಂಗ:- (ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾ) ಅಂತೂ ನನ್ನಮ್ಮಾ! ನಿನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ನಾನೆಂಥ ಪಾಪೀ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —ಅಯ್ಯೋ! ಉಂಟೇ ?

ಸಂಗ —ಹೌದು ತಾಯೀ! ಇಂಥ ನಿನ್ನ ಒಂದು ಬಾಕಿ ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸುತ್ತೇನಲ್ಲಾ ಅಂತ (ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಮುಖವನ್ನು ಸಿಂಧಿಸುವನು)

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:-ತುಂಬಾ ಹುಳಿಯಾಯಿತೇನೋ ?

ಸಂಗ:-ಅಲ್ಲಾ; ನಿಂಬೇಹಣ್ಣು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಿಂಡಿದ ಹಾಗಿದೆ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:- ನಿಂಬೇಹಣ್ಣಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಭಾಗೀರಥಮ್ಮನವರ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಅರಿಸಿನ-ಕುಂಕುಮಕ್ಕೆ ಕರೆದಿದ್ದಾಗ ಅಡಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚೂರು ಬಿಲ್ಲ ಇಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಸ್ವಂತ ಅಲೇದೂ. ಅದು ಮೊದಲೇ ಹುಳ್ಳ ಗಾಗಿತ್ತೇನೋ ! ನಾನು ನೋಡದೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಣಿಸೇ ಹುಳಿ ಹಿಂಡಿದೆ. ಅದು ಹುಳಿ.....

ಸಂಗ:-ಇರಲಿ ಬಿಡು. ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ನಾನು (ಎದ್ದು ಹೊರಡುತ್ತಾ)

బరుతేననమ్మా తాయీ! దేవరు నిన్న గుణక్మే తక్కుంతే భాగ్య కేంద్ర బేళు, అష్టే. (నిధానవాగి నిష్క్రమింపవను)

సు. లక్ష్మ:—(అత్తకడయే నోడొత్తిద్దు, ఖాలియద లోడివన్న తేగిదుకొండు) పుణ్యాత్మా! ఇంధ మనయవరన్న నాను ఎల్లొ నోడిచల్లి. అయ్యో! ఎప్పు దయా! ఎప్పు మమతే! ఇన్నొ బ్బర కష్టక్మే ఎప్పు అనుకంప !! హిందే ఇద్దు మనగల్ల అవర నిద్రయక్మే హేదర ఏనాదరొ మాడ బాడిగే మోదలు తేత్తుబిడుత్తిద్దేవు. ఈతన పుణ్యక్మే ఈగ ఆరేళు తింగళింద....ఈతన దయా హేచ్చిద హాగేల్లా నమ్మ ఒడతనవూ హేచ్చ తానే ఇదే ముఖ్యవాగి స్వామి కణ్ణొ బిట్టు నోడిడో వరగే నావు కొరగిదరేను ప్రయోజన..... (ఒకళ్ళే హోగవళు)

[క్షణకాలానంతర హేగల మేలే ఒందు గంటన్న హొత్తుకొండు హిడిస లారద ఆనందదంద క్కేలొందు టీగొం, హిడిదు సుబ్బనరసింహయ్యను హాడుత్తా వ్రనేశింపవను హరిద అంగి ధోత్ర ధరిసి జరియ వేటి సుత్తిరువను ముఖద మేలే బిళిద గడ్డ మోసేయదరొ సంతోషదంద అరళిద ముఖమద్దే. బలగ్గే బీరళి హొసదాద మూరు వజ్రద లుంగురుగళు. అట్టిహాసద నడిగ]

సు. న—భాగ్యాద లక్ష్మీ బారమ్మ! నమ్మమ్మ నీ సౌభాగ్యాద లక్ష్మీ బారమ్మా.....! లే! సుబ్బ! సుబ్బలక్ష్మీ! సుబ్బ! భాగ్యా! సౌభాగ్య!!!

సు. లక్ష్మ:—(గాబలియింద హొరగే ఒందు) ఇదేను ఈ హొత్తు హిగే కిరిజుతా ఇద్దీరి. నిమ్మ దమ్మయ్య సుమ్మనాగి! నిమ్మ హుడుగాంటికయ మాత్ర భాగిరధమ్మనవర కివిగే బిద్దరే ఎను గతి?

సు. న—(బట్టియ గంటన్న మేజిన మేలిట్టు) గతి ఏనే? ఆవరొ అవర గండనిగే వేళి హిగే కొగిసికొళ్ళుత్తారే!

సు. లక్ష్మ:—ఇదు యాకే హిగే హుడుగ హుచ్చు! (తిరుగువళు)

సు. న.—(తలియల్లిరువ ఒణ హువన్న హిదు) మోదలు ఈ ఒణ హువన్న కిత్తుహాకు. నిన్న తల సరిపొగలి.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ! (ಎಸೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಹೂವನ್ನು ಅರಿಸಲು ಹೋಗಿ)
ಇದೇನು ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಿತು ಸಿನುಗೇ! ಮುತ್ತುತ್ತದೆಗೆ ಹೂವು ಬಣಗಿದ್ದರೇನು-
ಕೇಗಿದ್ದರೇನು!!

ಸು. ನ:—(ಅವಳ ಕೈ ತಡಮ) ಬಿಡೇ! ಆ ಹೂವನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು
ಬಿಡೇ!! ನಿನ್ನ ಮುತ್ತುತ್ತದೆತನ ಸನ್ನಿಂದ ಅಲ್ಲವೇನೇ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಅದೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯೇ. ಆದರೆ ಹೂವನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ
ಬಿಟ್ಟಿರೇ?

ಸು. ನ:—ನಿನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಈ ಬಣಕಲು ಹೂ ಬಿಟ್ಟುತ್ತೆಯೇನೇ
ಸುಬ್ಬಾ? ಹೋಗಲಿ ಬಿಡೇ; ನಾನು ಮಾಕೆಗಟನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮಲ್ಲಗೆ ಹೂವಿನ
ಸಂಕೇತಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆಯೇ!

ಸು ಲಕ್ಷ್ಮ:—(ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ಇದೇನು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀ
ರಾದ್ದೇ!!

ಸು. ನ:—ಹಾದೇ! ಇಲ್ಲಿ ಬಾರೆ!! ತಗೊಳ್ಳೇ ಆ ಗಂಟನ್ನು.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —ಎನಿದೇಂದ್ರೆ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ?

ಸು. ನ:—ತಾರೇ ಇಲ್ಲಿ (ಗಂಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೀರೆ, ಪೀತಾಂಬರ ಧೀತ್ರಗಳನ್ನು
ಬಿಡು) ತಗೊಳ್ಳೇ! ಈ ಹಳೆಯ ಸಾರಿಸುವ ಗುಡ್ಡೇನ ತೆಗೆದು, ಉಡೇ ಈ
ಗೀತಾಂಬರಾನ. ನಿನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ವಜ್ರದ ಬೆಂಟೋಲೆ, ಅದಕ್ಕೆ
ನೊಂದುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಲೋಲಾಕಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇ
ನೆಯೇ—ಕೃಷ್ಣಾ ಜ್ಯೋಯಲರಿ ಕಂಪೆನೀಲಿ!

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—(ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಾ) ಇದೇನು
ಂಗೆಗೆ ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅಂದರೇ? ನಾನು ಈ ಸನ್ನ ಮುದಿ
ಸಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಲೋಲಾಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಸರಿಯೇ! ಬುಲಾಕಿಟ್ಟುಕೊಂ
ಡರೂ ಸರಿಯೇ!

ಸು. ನ. —ಯಾಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೇ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ನೋಡಿದೋರು ಸಕ್ಕಾರಾದ್ರೆ!

ಸು. ನ:—ನಗಲೇಳೇ! ಹಾಗಾದರೂ ನಗಲೇಳೇ ಆ ಗೂಬಿ-ಜನ

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ.—ಒಡವೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒಡವೆ ಹಾಕೋಬೇಕು.

ಸು. ನ —ಒಡವೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳೋದು ಒಂದೇ ಯಾಕೆ, ನಾವಿರೋ ದೇಸೇ ನಮ್ಮ ಮುಷೀಗೆ ಕಾಣೇ ! ಇದಕ್ಕೆ ವಯಸ್ಸನ್ನ ಯಾರೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಿದೋರೂ ?ಕೇಳೆ—ನಿನ್ನ ಕೈಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ಚಿನ್ನದ ಬಳೆ, ಕಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಚೈನು ಬೇರೆ ಬರುತ್ತೆಯೇ !

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ.—ನೀವು ಸುಮ್ಮನಿರೋದ್ದೆ ನಿಮ್ಮ ದಮ್ಮಯ್ಯ ! ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿರೋದು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತೆ. ' ಮೈಮೇಲಿನ ಒಡವೆ ಎಲ್ಲಾ ತೆಕ್ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಒರಿಗೈಯಾದೇ ' ಆಂತ ಆ ಹೊತ್ತು ಅಂದಿ ದ್ದಕ್ಕೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು, ನೀವು ನನಗೆ ಬುದ್ದಿ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಂದರೋ ಏನೋ . . . (ಪಿತೃಂಬರ, ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ಸರಿದು) ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಯಿತೂ ಆಂದ್ರೆ ! ಅವತ್ತೇ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೀನಿ. ಅಯ್ಯೋ ! ಇದು ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ !! (ಹೆದರುವಳು)

ಸು. ನ:—(ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ಅವಳ ಕೈ ಹಿಡಿದು) ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಬೆದರು ತ್ತೀಯಾ ! ಇಲ್ಲಿ ನೋಡೇ ಈ ಕಾಗದಾನ !

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —ಎನು ಕಾಗದಾಂದರೇ ?

ಸು. ನ:—ಟಿಲಿಗ್ರಾಂಮೇ !

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ.—ಟಿಲಿಗ್ರಾಂಮೇ ? ಎಲ್ಲಿಂದಾಂದರೇ ? ಯಾರು ಕಳುಹಿಸಿ ದಾರೆ ? ಎನು ಸಮಾಚಾರ ?

ಸು. ನ:—ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಂದಾಲೇ ? ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ್‌ನಿಂದ ಕಾಣೇ. ನಿನ್ನ ಪೀತೃಂಬರ ಅಡು ಇಟ್ಟು ತಂದ ಈ ವಾಪಿ ಕೈಲಿ ಲಾಟರೇ ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇನೇ, ನನ್ನ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ.—ಹಾದು ! ಹಾದು !

ಸು. ನ —ಆ ಟಿಕೆಟ್‌ಗೇನೇ, ಡಬ್ಬಲ್ ಟಿಕೆಟ್‌ಗೇನೇ, ೧೧೭೯ನೇ ಟಿಕೆಟ್, ಎ. ಬಿ. ಎರಡರಿಂದ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ನಾನು . . .ವಾಸರ್ ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯ . .

ತೆಗೆದುಕೊಂಡ....೧೧೭೯ನೇ ಡಬ್ಬಲ್ ಟಿಕೇಟಿಗೆ.....ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ....ಬಂದಿದೇಂತ ಕಾಣೇ ! ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ !!

ಸು. ಲಕ್ಷ —....ಹಾ....ಹಾ....ಹಾದೆ....ಹಾದೇಂದ್ರೇ ?

ಸು. ನ.—ಹಾದೇ ! (ಕೈ ಹಿಡಿದು) ನಿನ್ನಾಣೆಗೂ ಕಾಣೇ ! ನನ್ನಾಣೆಗೂ ಕಾಣೇ !

(ಸುಬ್ಬು ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನು ಸೀರೆ, ಪೀತಾಂಬರಗಳನ್ನ ಪಿ, ಗದ್ದದಿಡತಳಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಸ್ತಂಭೀಭೂತಳಾಗಿ ವಿಂತು ತುಟಿಗಳನ್ನು ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಸವರಿಕೊಳ್ಳುವಳು)

ಸು. ನ:—ಸುಬ್ಬಾ ! ಸುಬ್ಬೇ ! ಇದೇನೇ ಹೀಗೆ ನಿಂತೆ ? ನಿನಗೆ ಇನ್ನೇನೆ ಯೋಚನೇ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ —(ಕಣ್ಣಿರೆದು ಗಂಡನ ಕೈ ಹಿಡಿದು) ಸ್ವಾಮೀ ! ಭಗವಂತಾ ! ಪರಮಾತ್ಮಾ !! ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೌಖ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿರು.

ಸು. ನ:—ಏನೇ ಇದೂ ನಿನ್ನ ಮಾತೂ ? ಅಲ್ಲವೇ ? ನಾನು ನಿನಗೆ 'ಅದು ತಂದೇ, ಇದು ತಂದೇ, ಇದು ತರುತೀನೀ, ಅದು ತರುತೀನೀ' ಅಂತ ಹೇಳತಾ ಇದ್ದರೆ, ನೀನು ಒಂದು ಸಲ ನಿನ್ನ ಬಾಯಿಂದ 'ನಿಮಗೇನು ತಂದಿದೀರಿ ?' ಅಂತ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲೇ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ:—(ತಟ್ಟನೆ ತಿರುಗಿ ಗಂಡನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು) ನನಗೆ ಏನು ಕೇಳಬೇಕು, ಏನು ಹೇಳಬೇಕೊನ್ನೋದೇ ತೋರದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೇಂದ್ರೆ

ಸು. ನ —ಕೂತಕೊಳ್ಳೇ ! ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೇ ! ನಿನ್ನ ಪೂಜೆ ಫಲಾ ಕಾಣೇ—ಈ ಭಾಗ್ಯ. ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕಾಣೇ ನೀನೂ !

ಸು ಲಕ್ಷ:—ಇದೇನೊಂದ್ರೆ ನಿಮಗೆ ಇಂಥ ಭೋತ್ರ ತಂದಿದೀರಿ ?

ಸು. ನ:—(ನಗುತ್ತಾ) ನನಗಲ್ಲವೇ ಅದೂ ! ಸುಬ್ಬುಕೃಷ್ಣನಿಗೆ. ಕಡಿನೊ ಜರಿ ಇರುವುದು ಅವನ ಮಡಿಸಂಚೆ ಕಾಣೇ. ತಿಳಿತೇ ! ನನಗೆ ಬೇರೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದೇನೆಯೇ ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ಜರಿ ಪಂಚೇಗೇ. ಒಂದಂಚಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಮಂತ ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯ—ಶ್ರೀಮಂತ ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯ—ಶ್ರೀಮಂತ ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯ' ಅಂತ ಅಕ್ಷರಗಳು ಬರಬೇಕು—ಜರೀಲಿ; ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ 'ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮೀ—ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮೀ—ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮೀ' ಅಂತ ಬರಬೇಕು—ಜರೀನಲ್ಲಿ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ದುಡ್ಡು ಬಂದಾ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಈ ಹುಚ್ಚಾಟವೇ ? ನನ್ನ ಹೆಸರಿರೋದನ್ನು ನೋಡಿ, ಜನರು ಲೇವಡಿ ಮಾಡಿ ಹುಚ್ಚೆಬ್ಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಆಗೋದು.

ಸು. ನ—ಜನ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿರೋದನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಆ ಅಂಚನ್ನು ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಡುತ್ತೀನಲ್ಲೇ; ಅದು ಕೇವಲ ನನ್ನ ತೃಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ, ನನ್ನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೋಸ್ಕರ. (ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸುಬ್ಬುಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನ ಕೈಬೆರಳನ್ನು ನೋಡಿ) ಇದೇನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆಯೇ ಬೆರಳನ್ನು ? ಹೀಗೆ ಉದಿದೆ ಯಲ್ಲೇ !

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಜಿಟ್ಟಿ ತಿರುವೋವಾಗ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಬರಳಿನಲ್ಲಿ ವಿರಳು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿತು. ಅಷ್ಟೇ !

ಸು. ನ:—ಎಷ್ಟು ಶಾಂತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದೀಯೇ—ಬೆರಳು ಬಾಳಿಕೆಯಾಗಿ ಉದಿರೋವಾಗ !! (ಮುಡಿಯನ್ನು ನೇವರಿಸುತ್ತಾ) ನೋಡೇ ಸುಬ್ಬು !! ಆ ಅಡಿಗೆ ಒಲೆಗೇ ನೀರು ಸುರಿದು ಆಚೆ ಎತ್ತಿಹಾಕು ಆ ಗುಂಡ ಕಲ್ಲನ್ನು ಆ ಅಡುಗೆ ಒಚ್ಚಲಿಗೆ ತುರಿಕಿ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡು. ಆ ಒಳಕಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಚಿಟ್ಟಿ ತುಂಬಿ ಸಾರಿಸಿಬಿಡು. ಬಳಗಿರೋ ಆ ತೂತು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಹಳೇ ಪಾಗಿನ ಕಂಬಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಜೊತೆ ಬಳ್ಳಿ ದೀಪದ ಕಂಬ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಡೇ !

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಇರೋ ಎರಡು ಪುಡಿ ಪಾತ್ರೇನಾ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು, ಒಲೆಗೆ ನೀರು ಸುರಿದುಬಿಟ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೂತುಬಿಡೋದೇ ಜಪಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ?

ಸು. ನ:—ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಪೆಚ್ಚಳ ಹಾಗೆ ಪೇಚಾಡತೀ ? ನಿನ್ನ ಈ ಕೈಗಳಿಂದ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀನೇನೇ ? ಅದೆಲ್ಲಾ ವಜಾ ಕಾಣೇ ಇನ್ನುಮೇಲೇ !!

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಅಡುಗೇನೂ ಮಾಡದೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕೂತು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುತ್ತಿರಲೇ ? ಎಲ್ಲಾ ಹಣವಂತರ ಹೆಂಡತೀರೂ ಹಾಗೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೇನೋ ?

ಸು. ನ — ಅಯ್ಯೋ! ಮಂಕೇ! ಏನು ಹೇಳಲೇ ನಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ. ಮನೆಗೆ ಒಂದಿರೂ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರೂಪಾಯಿನ ಅನುಭವಿಸುವುದು ಹಾಗಿರಲೇ! ಆದು ಒಂದಿರೂ ಆನಂದ ಅನುಭವಿಸೋದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ನಿನಗೆ ತೋಚದಲ್ಲೇ! ಕೇಳೇ! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀನು ಬೇಗ್ಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಮೂಡಿಕೊಂಡು ಪೀತಾಂಬರ ಉಟ್ಟು, ರತ್ನ ಗಂಭಳಿ ಮೇಲೆ ಕೂತು ವೇಣೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು ಸರಸ್ವತಿ ಹಾಗೇ! ನಾನು ಮುಂದೆ ಕೂತು....

ಸು ಲಕ್ಷ್ಮ — ಅಯಿತು ಬಿಡೇ! ನಾನು ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವೇಣೆ ಕಲಿತಾ ಕೂತರೇ ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೇ!

ಸು ನ — ಏನೇ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಿಂದ 'ವಯಸ್ಸು—ವಯಸ್ಸು' ಅಂತಾ ಇದೀಯೇ? ನೀನು ಏನು ಮುಂದುವರಿಸತ ತೀಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀಯೇನೇ? ನೀನು ಇನ್ನೂ ಹುಡುಗಿ ಕಾಣೇ! ನಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಗುವುದು ತರವಾಯಿತು—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೊರಗಿದ್ದೀ, ಅಷ್ಟೇ! ನೀನು ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಾಣೇ! ಈ ಮನೆಗೆ ಸೌಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಾಣೇ! ಕೇಳೇ! ಸುಖ್ಯ! ಸುಖ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಂದರೇನು ಗೊತ್ತೇನೇ ನಿನಗೇ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ನಮ್ಮಮ್ಮ ನನಗಿಟ್ಟ ಹೆಸರಂತಾ!

ಸು. ನ — ಹಾಗಲ್ಲವೇ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರೇ 'ಸೌಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ' ಅನ್ನೋ ಹೆಸರೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಸುಖ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ' ಅಂತ ಆಗಿದೇ ಕಾಣೇ.
(ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸಪ್ಪಳ)

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಓಹೋ! ಮಗೂ ಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ಒಂದುಬಿಟ್ಟನೋ ಏನೋ?

(ಎಡೆಗೈಲಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಎದಿಗವಿ, ಒಲಗೈ ತೋಳಿನಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬರಿಸಿಕೊಂಡು, ಪೆಚ್ಚುಮುಖದೊಡನೆ ಸುಬ್ಬಕ್ಕಪ್ಪನ ಶ್ರವಣ)

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ — (ಎದ್ದು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ) ಯಾಕಮ್ಮ ಮಗೂ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೀ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ — ಫೀಸ್ ಕೊಡದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಓಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರೂ.

ಸು. ನ. — ಖೇಡೇ ಕಳೀತು ಬಿಡೋ.

(ತಂದೆಯ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಕತ್ತೆತ್ತಲು, ತಂದೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಕೈಲಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜಾರಿ ಬೀಳುವುವು. ತಟ್ಟನೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುವನು)

ಸು. ನ:-ಬಿಡೋ! ಬಿಡೋ! ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋ! ಬಿದ್ದುಹೋದ
ವುಸ್ತುಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಎತ್ತಿಕೋಬಾರದೋ! ಅವನ್ನ ಯಾರಾದರೂ ಒಡ
ಹುಡುಗರನ್ನ ಕರೆದು ತಗೊಳ್ಳೋ ಅನ್ನೋ....ಬಾರೋ ಇಲ್ಲೇ. (ಮುಂದೆ
ಬರುವನು) ಯಾವನೋ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ಓಡಿಸಿದವನೋ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:-ಸಮ್ಮ ಕ್ಲಾಸ್ ಮೇಷ್ಟ್ರು.

ಸು. ನ --ಅವನ ಹೆಸರೇನೋ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:-ಅವರ ಹೆಸರು ಅದೇ.

ಸು. ನ --ಅದೇ ಅಂದರೆ ಯಾವದೋ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ --(ತಂದೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕೈ ತೋರಿಸಿ) ಈ ಹೆಸರೇ.

ಸು. ನ --ಈ ಹೆಸರೊಂದರೇನೋ? ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳೋ.

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:-ಬಿ. ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರೊಂ

ಸು. ನ:-(ಮೇಲೆವು) ಏನೋ! ಬಿ. ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯನೇ? ನನ್ನ
ಹೆಸರೇನೇನೋ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:-ಹೂಂ.

ಸು. ನ:-ಎಲಾ ಚಂಡಾಲಾ! ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ತಾಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರು
ವುದು ಸಾಲದೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಕ್ಲಾಸಿನಿಂದ ಓಡಿಸಿದನೇ, ಪಾಪಿ!

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:-ಫೀಸ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

ಸು. ನ:-ಫೀಸೂ? ಇನ್ನು ಅವನಿಗೆ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಲೋ!
ಸುಬ್ಬಕೃಷ್ಣೇ! ಆ ಬೇಕೂಫ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಬಳವೋ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ --ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿ.

ಸು. ನ --ನೋಡೋ, ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಅಸಾಯಿಂಟಮೆಂಟ್
ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕರಕೊಂಡು ಬಾ ಆ
ಅಧಮನನ್ನ.

ಸು. ಕೃಷ್ಣ --(ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ಆಪ್ತಾ!

ಸು. ನ:-ಹಾದೋ. ನಾನೇ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡು
ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್. ನೀನೇ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್. ಆ ನಿನ್ನ ಬಿ.
ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಇದಾನಲ್ಲಾ --ಬೇಕೂಫ -- ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯ

ಅವನೇ ಹೆಡ್‌ಮೇಷ್ವರು. ಕೇಳೋ, ಅವನಿಗೆ ಎತ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಎಪ್ಪತ್ತಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ. ಅಲ್ಲೇಗ ಒರುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗೇನೇ !

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:—(ಪೆಚ್ಚಾಗಿ) ಆಪ್ತಾ !

ಸು. ನ:—ಯಾಕೋ ? ಬಾರೋ ಇಲ್ಲಿ. ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋ. ಏನೇ ಸುಬ್ಬೊ ! ಮಗೂಗೆ ಮದುವೆ ವಯಸ್ಸಾಯಿತಲ್ಲವೇನೇ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ವಯಸ್ಸಾದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಸಿಗಬೇಕಲ್ಲ

ಸು. ನ:—ಹೆಣ್ಣಿಗೇನೇ ! ಅವನೇ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ 'ಹೆಂಡತಿ, ಹೆಂಡತಿ' ಅಂತ ಅಬ್ಬಿ ಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಅಟ ಅಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೇ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನ ಮಗಳೂ—ಅವಳನ್ನೇ ತರುತ್ತೇನೆಯೇ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—'ನಿಮಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲಾ; ಹುಡುಗ S.S.L.C. ಪರೀಕ್ಷೆಲೇ ಮೂರು ಸಲ ಫೇಲಾಗಿದಾನೆ. . . . ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಯಾವ ಪರದೇಶಿಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ !' ಅಂತ ಹೋದ ವರುಷಾನೇ ಆಕೆ 'ಘಟಾರ'ನೆ ಅಂದುಬಿಡಲಿಲ್ಲವೇ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ?

ಸು. ನ:—ಹೋದ ವರುಷ ಅಂದಿರಬಹುದು ಕಾಣೇ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮನೇಲಿ ನ್ಯೂ ಬೆಳಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹಾಗಲ್ಲವೇ. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಮಡೇ ಹೊರಳುತ್ತಾ ಒಂದು ನಮ್ಮ ಕಾಲು ತೊಳೆದು ಮಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ 'ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ' ಅಂತ ಅಂಗಲಾಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಕಾಣೇ ! ಲೋ ಮಗೂ ! ತಗೊಳ್ಳೋ ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕ, ಪೆನ್ಸಿಲ್. ಬರೆಯೋ.

(ಸುಬ್ಬಕ್ಕೃಷ್ಣನು ಹೋಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ತಂದು, ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆರೆದು, ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು)

ಸು. ನ:— ಬರೆಯೋ.

'ಲಾಯರ್' ಗುಡಿಬಂಡೆ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನಿಗೆ—

ಶ್ರೀಮಂತ ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯನು ಮಾಡುವ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಇದೇನೂಂದ್ರೆ, ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಒರೆಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಬೀಗರಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳೂಂತ ಆನ್ನೋದೇ ?

ಸು. ನ —ನಿನಗೇನು ಮಂಕು ಬಡೀತೇನೇ ? ಅವನು ಬೀಗದೇವರೂ ದರೂ ನನಗಿಂತ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಚಿಕ್ಕವನಲ್ಲವೇನೇ ? ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಅವನನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಕರೆದರೂ ತಡೆಯುತ್ತಿಯೇ. ಶ್ರೀಮಂತ ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯ— ಗಂಡಿನ ತಂದೆ—ತಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ—ಹುಡುಗನ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಬರಿಯೋ ಮಗು—

‘ನಾನು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಚಿರಂಜೀವಿ ಸಹಸ್ರಾಯು ಸುಬ್ಬಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯ ವಿವಾಹವನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದರಿಂದ.....

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಸ್ವಂತ ಗೃಹ ಯಾವುದೊಂದೆ ?

ಸು. ನ:—ಇದೇ ಕಾಣೇ, ನಾವರೋ ಈ ಗುಡಿಸಲು—ಇದನ್ನು ಕೆಡ ವಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಲಗ್ನದ ವೇಳೆಗೆ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತಿನ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಬೀಗರಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಡೀರಾ ಹಾಕಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ !

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಸು. ನ —ಹೌದೇ ! ಸಂಗ್ರಾಮ ಇದನ್ನು ಮಾರದಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತೇನೆಯೇ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ಮಾರಿಬಿಡಬೇಕೂಂತಾಲೇ ಇದಾರೆ.

ಸು. ನ —ಅದು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ —ನೀವು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಮುಂಚೆ ಬಂದಿದ್ದರು, ಆಗ ಪೇಳಿದರು.

ಸು. ನ:—ಜಾಡಿಗೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದನೇನೋ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ಇಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿ ಮೂಟೆ, ಬೆಲ್ಲದ ಮೂಟೆ ಬಂದಿದೆಯಂತೆ ಸುಬ್ಬರಾಯಶೆಟ್ಟರ ಮಂಡೀಗೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಇರುತ್ತೇ—ನೀವೇನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾಂತ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ..

ಸು. ನ —ನಮಗೆ ಯಾತಕ್ಕೇ ಆದಿಲ್ಲ ?

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—ನಾಳೆ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ?

ಸು. ನ —ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಆ ಮಂಡೀನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳೋಣೇಳೇ.... ಬರೆಯೋ....ಎನಾಯಿತೋ ?

‘ ಸ್ವಗೃಹದಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹುಡುಗನಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಒಡವೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಬೀಗರ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆಂತ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದೆನೆ. ನೀನು ಅಳಿಯನಿಗೇನೂ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಖರ್ಚೂ ನನ್ನದೇ—

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮಿ:—ಅದು ಯಾಕೇಂದ್ರೆ ಹಾಗೇ ?

ಸು. ನ:—ಹೌದೇ. ನಮ್ಮಂಥ ಶ್ರೀಮಂತರು ಅವನು ಕೊಡೋ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ಲೋಟ, ಒಂದು ಕಡ್ಡಿ-ಜರಿ-ಪಂಚೆ, ಒಂದು ಹಿತ್ತಾಳೆ ತಪ್ಪಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋದೇನೇ ? ಬೇಡವೇ. ಬರಿಯೋ—

‘ ನಿನಗೆ ಈ ಷರತ್ತುಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳು ಚಿರಂಜೀವಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಕಾಂಕ್ಷಣಿ ಹರಿದ್ರಾ-ಕುಂಕುಮ ಶೋಭಿತಳಾದ ಗುಂಡಮ್ಮನನ್ನು—ಬ್ರಾಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಿ—(ಧಾರೆಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀರೆ ಶುಭನಾಮಧೇಯವು ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು)—ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ತಂದು ವಿವಾಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ನಿನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಈ ಕಾಗದ ಕಂಡ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಬರೆಯುವುದು. ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ವಾಗ್ದಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಾಧ್ಯನಲ್ಲ—

—ಇಂತಿ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು.

ನೀನೇ ರುಜು ಮಾಡೋ—ಶ್ರೀಮಂತ ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯಾಂತ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮಿ:—ಬೇಡ. ನೀವೇ ಮಾಡೀಂದರೇ. ಬೀಗರಿಗೆ ಬರೆಯೋ ಕಾಗದ.

ಸು. ನ:—ಅವನು ಬೀಗನಾಗೋದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ನಾನೇ ರುಜು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬರೆಯೋ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು.

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:—ಬರೆದೇಪ್ಪ.

ಸು. ನ:—ಆತನ ಅಡ್ರೆಸ್ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನಿನಗೆ ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:—ಗೊತ್ತಿದೇಪ್ಪ.

ಸು. ನ:—ಮನೆ ನಂಬರು ಏನು ಹೇಳು ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:—ಎಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತು. (೭೯)

ಸು. ನ:-ಸರಿ ಆ ಕಾಗದಾ ಪೋಸ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಬಿಡು. ನೋಡೋ ಮಗೂ, ಈ ಊರಿನಲ್ಲರೋ ಒಳ್ಳೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಯಾರು? ಜೊಂ ಬಾಯಿ ತರಹ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸೋರು. ಪ್ಯಾಸ್ ಮಾಡಿರೋ ಹುಡುಗರ ಹೆಸರು ಹೇಳು. ಈ ಹಳೇ ಬಾಬತ್ತು ನೋರು ಬೇಡ.

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:-ರಾಂ ಅಂಡ್ ರಾವ್.

ಸು. ನ:-ಹೂಂ. ಆಮೇಲೆ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:-ಗೃಹಸ್ಥಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಸು. ನ:-ಹೂಂ. ಮುಂದೆ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:-ಮೂರ್ತಿ ಅಂಡ್ ಮೂರ್ತಿ.

ಸು. ನ:-ಇದೆಂತಹ ಮೂರ್ತಿನೋ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:-ಪ್ರಸನ್ನ ಮೂರ್ತಿ, ಕಲ್ಯಾಣಮೂರ್ತಿಂತ.

ಸು. ನ:- (ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಿಂದ) ಭೇಷ್! ಭೇಷ್! ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಹೆಸರು. ನೀನು ಹೊರಟು ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಮಾಡಿಕೋ. ನೀದಾ ಆ ದ್ವಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಇಲ್ಲಿರೋ ಈ ಹಳೇ ಮನೆಯನ್ನು ಕಡವಿ, ಅದೋ ಸಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಜೊಂಬಾಯಿ ಫ್ಯಾಷನ್‌ದೊಂದು ಮಹಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಂತೆ ಅಂತ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲರೋ ತರಹೇವಾರಿ ಪ್ಲಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಗೊಂಡು ಒರೋ ಹಾಗೆ ಕೇಳು. ಪಾಗೇನೇ ಮಗೂ! ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಊಟದ ಹೋಟೆಲ್ ಯಾವುದು?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:-ಬೃಂದಾವನ ಭೋಜನಶಾಲಾ.

ಸು. ನ:-ಒಬ್ಬರ ಊಟಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆಷ್ಟು ಛಾರ್ಜ್?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ:-ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಇರಬಹುದು.

ಸು. ಲಕ್ಷ:-ಅಬ್ಬಬಬ್ಬಾ!

ಸು. ನ:-ಸರಿ. ಒಳ್ಳೇ ಹೋಟೆಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕ ರಾಗಿದೆ. ನೀನು ಅಲ್ಲೆಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಲೇ ಆ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ರೂಮುಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೂರು ಊಟಕ್ಕೆ ಕೇಳಿ ಒಂದು ಬಿಡು.

ಸು. ಲಕ್ಷ — ಹೋಟಲಲ್ಲಿ ಊಟ ಹೇಗೆ ಮಾಡೋದೊಂದ್ರೆ ?

ಸು. ನ — ಮೇಲಿನ ಮೇಲೆ ಕಾಣೇ ! ಬಾಳೆ ಎಲೇ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳಿ ತಟ್ಟೆಲಿ ಬಡಿಸಿದ ಊಟಾನ ಚಿನ್ನದ ಚಮಚದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಅದೇ ಕುರ್ಚಿ ಯನ್ನೇ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಡ್ರಾಯಿಂಗ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದರ ಮೇಲೆ ರೆಡಿ ಆಗಿರೋ ಚಿಗುರಲೆ, ಚಿಗುರಡಿಕೆ, ಚಿಗುರು ಸುಣ್ಣ, ಯಾಲಕ್ಕಿ, ಜಾಪತ್ರಿ, ಜಾಕಾಯಿ, ಲವಂಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜಗೀತಾ ಸೋಫಾಕ್ಕೆ ಒರಗಿಕೊಂಡೂ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರೋ 'ಬಿರುಟೀ ಅದು ಮೀ' ಆ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಬರೋ ಗಂಧರ್ವ ಸಂಗೀತ ಕೇಳುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೇ, ಆ ಕುಬೇರ ಬಂದು ಕಾಲು ಹಿಸುಕುತ್ತಾ ಎಚ್ಚರ ಮಾಡೀ, ಕೇಸರಿ, ಬಾದಾಮಿ ಹಾಕಿದ ಬಿಸಿ ಹಾಲು ಹಿಡಿದೂ—ಹುಂ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲೇ ನೋಡುವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ನಡೀ ಮಗು ನೀನು. ಈ ಎರಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ಈ ಕಾಗದಾನ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿ ಟ್ರಾಪ್‌ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ, ನೀನು ಟ್ರಾಕ್ಸೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಗೇ ಬಂದುಬಿಡು. ಎಲ್ಲದೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗೋಣ, ಆ ಸುಬ್ಬಕ್ಕೃಷ್ಣನ ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಯಾಕೋ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತೀ ?

ಸು. ಕೃಷ್ಣ — ದುಡ್ಡು ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ

ಸು. ನ:—(ನಕ್ಕು) ಅದಕ್ಕೆ ಯಾಕೋ ಯೋಚನೆ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನ ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋಗು. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ ಮಾಡಿ ಒಂದಿಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು—ತಿಳಿತೇನೋ. ಈಗಲೇ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ತರುತ್ತೀನೀ ಕೈಲಿಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿರೋವಾಗ.

(ಸುಬ್ಬಕ್ಕೃಷ್ಣನು ಅನಂದದಿಂದ ನಿಷ್ಕ್ರಮಿಸುವನು)

ಸು. ಲಕ್ಷ:—ಹೌದೊಂದ್ರೆ! ಮಗೂಗೇ, ನಿಮಗೇ, ಷರ್ಟುಗಳೂ ಕೋಟುಗಳೂ ಹೊಲಿಸಬೇಡವೇ ?

ಸು. ನ.—ಅದಕ್ಕೇನೇ. ಟ್ರಾಕ್ಸೀಲೀ ಕೂತುಕೊಂಡೇನೇ ಆ ರೆಡಿ ಮೋಡ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ, ಆ ಡ್ರೈವರ್‌ಗೆ ಹೇಳಿ ಹಾರನ್ ಅದುಮಿಸಿ

ದರೆ ಸಾಕು, ಆ ಸಾಹುಬೇನೇ ಓಡಿ ಬರುತಾನೇ—ಗಲ್ಲಾ ಮುಗ್ಗರಿಸೇ.
ಎಂಥಾ ಒಟ್ಟೇ ಲಂಡರೆ ಅಂಥ ಒಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರಾಯಿತು.

ಸು. ಲಕ್ಷ—ಹೌದೂ ! ಆದರೆ ದೇವರನ್ನು ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿ
ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗಿಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡೋದೂಂದ್ರೆ ?

ಸು. ನ:-ಆದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಯಾಕೆ ಸುಬ್ಬಾಣೇ !

ಸು. ಲಕ್ಷ:-ಮರೆತು ಹೋಗಿದ್ದ ಹೆಸರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ
ಬರುತಾ ಇದೇ ಕೂಗೋದಕ್ಕೆ !

ಸು. ನ:-ಹೌದು ಕಾಣೇ ಬಂಗಾರೇ ! ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳೇ ! ಆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಗುಡಿಯ ಪೂಜಾರಿ ಆ ವಿಶ್ವನಾಥ ಜೋಯಿಸ ಇದಾನಲ್ಲಾ, ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದ ಸಂಪುಟ, ದೇವರ ವಿಗ್ರಹ, ಗುರು ವಾದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೇಳ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಜೋಯಿಸನ ಕೈಲಿ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಒಳಿ ಇಡಿಸಿ, ನಿತ್ಯ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನೆ, ಸಹಸ್ರನಾಮ ಜಪ, ಮಹಾನ್ಮವೇದ್ಯ ಮಹಾಮಂಗಳಾ ರತೀ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೂ, ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮನೆ 'ಸೌಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಭವನ' ತಯಾರಾದ ಮೇಲೆ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪಲ್ಲಕ್ಕೀಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಚಿನ್ನದ ಜೋಡೀ ವಾಲಗ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸಮೇತ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿಸೋಣವೇ !

[ಹೊರಗಡೆ 'ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯಾ ! ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯಾ !!' ಎಂಬ ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನ ಕೂಗು]

ಸು. ಲಕ್ಷ:-ಯಾರದೂ ?

ಸಂಗ:- (ಹೊರಗಿಂದಲೇ) ನಾನಮ್ಮ ತಾಯೀ ! ಇನ್ನೂ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲವೋ ಇವನು ಮನೆಗೇ ?... ಸರಿಯೇ... ಹೋಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ಒಳ್ಳೇ ಗುಂಪನೇ ಸೇರಿದ—ಆದೃಷ್ಟಸರೀಕ್ಷೆಗೆ. ನಾ ಬರುತ್ತೇನಮ್ಮ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕ್ಕೆ.

ಸು. ಲಕ್ಷ:-ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೇನೋ.... (ಮುಂದೆ ಬಂದು) ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನವರೇ !

ಸು. ನ:-ನಾನೇ ಕರೀತೇನೆ ಇರೇ ! (ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ) ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕ್ಕೆ ಯಾಕೋ? ಈಗಲೇ ಬಾರೋ ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಸಂಗರಾವಯ್ಯನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ಕರೆತರುವನು; ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನು ಒಳಗೆ ಹೋಗುವಳು)

ಸಂಗ:- (ಹೆದರಿದ್ದರೂ ನಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾ) ನೀನು ಮನೇಲಿದ್ದೀರಂತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

ಸು. ನ:-ಹೌದು ಹೌದೂ! ಅದಕ್ಕೇ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೂರಟು ಹೋಗು ತಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲವೇ?

ಸಂಗ-ತಮಾಷೆಗೆ ಹಾಗಂದೆ ಕಾಣಯ್ಯಾ!

ಸು. ನ-ಅದು ಸರಿ-ಹೋಗಲೇ ಬಿಡು. ಈಗ ಯಾಕೆ ಬಂದೆಯೇ?

ಸಂಗ:-ಸುಮ್ಮನೆ....ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣಂತ.

ಸು. ನ-ನನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸೋಣಂತ ಬಂದೆಯೇನೋ? (ನಕ್ಕು) ಸುಳ್ಳೋ! ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳೋ! ನಿಜ ಹೇಳೋ ಯಾಕೆ ಬಂದೇ?... ಅದುವೆ ಬಂದೇ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎರಡು ಸಲಾ!

ಸಂಗ-(ಬೆದರಿ) ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಂದದ್ದು.....ಅ ಒಚ್ಚಲಮನೆ ನೋರು ತ್ತಿತ್ತಲ್ಲಾ ಒಲೇ ಮೇಲೇ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಿವೇರಿ ಮಾಡಿಸೋಣಂತ ಬಂದೆ..ಈಗ ಮನೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ದಾರೀಲಿ, ಹಾಗೇ ಕೂಗು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗೋಣಂತ ಬಂದೆ..ಅಷ್ಟೇ.

ಸು. ನ-ನೀನು ಯಾಕೆ ಮರೆಮಾಚುತ್ತೀಯೋ ಮಾತನಾ ಹೇಳೋ. ನಿಜ ಹೇಳೋ! ನೀನು ಯಾಕಕ್ಕೆ ಬಂದೇ? ರಿವೇರಿ ಮಾತು ಬಿಡು. ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಗೇನೇ....ನೀನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವ ಹಾಗೇನೇ ಈ ಮನೆ..ಈ ನಿನ್ನ ಮುರುಕು ಮನೆ ನೆಲಸಮವಾಗುತ್ತೇ....(ಹುಚ್ಚುನಗು ನಗುವನು)

ಸಂಗ:- (ಗಾಬರಿಯಾಗಿ) ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮಾ! ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮಾ!!

ಸು. ನ-ಅವಳನ್ನು ಯಾಕೋ ಕೂಗುತ್ತೀಯಾ? ಕೇಳೋ! ಅಮೇಲೆ ಇದೇ ಸೈಟೆ ಸಲ್ಲೇ ಒಂದು ದಿವ್ಯವಾದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಕ್ರೀಟ್ ಭವನ-ಆರಮನೆ ಬಿಗಿಬಿಗೀತ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತೆ. ಆ ಮನೆ ಗೃಹಪ್ರವೇಶದ ದಿನ

ಪ್ರಥಮ ಸಾದವೂಜೆ ಯಾರಿಗೆ ಗುತ್ತೀನೋ ? (ಮತ್ತಿಗೆ ವಂದೆ ಬಂದು)
ನಮ್ಮ ಮನೆ ದೇವರು ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನಿಗೇ ! (ಬಲವಾಗಿ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟುವನು)

ಸಂಗ — (ಹೆಜರಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಗಳಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾ) ಸುಬ್ಬನರಸಂ
ಹಯ್ಯಾ ! (ಅಂಗಲ ಚಿ) ನಾನು ಬರುತ್ತೇನಪ್ಪಾ ! ಮನೆಯಲಿ ನನ್ನ ಅಳಿಯ
ಬಂದಿದಾನಪ್ಪಾ ! ಮತ್ತೆ ಮದಾಪ್ಪ ಬಂದು ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ

ಸು ನ — (ಹೊರಡಲಿರುವ ಸಂಗರಾಮಯ್ಯನನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ) ಯಾಕೆ
ಹೀಗ ಹದರುತ್ತಾಯಾ ? ಮದಾಪ್ಪ ಬರೋದಿರಲ್ಲ — ಈಗ ಯಾಕೆ ಬಂದೆ
ಕುಳೋ ದೇವರೇ ?

ಸಂಗ — ಸುಮ್ಮನೇ ಸುಂ ಸುಂ ಸುಮ್ಮನೇ ಕಾಯಾ !

ಸು ನ — ಸುಂಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೋ ? ನೀನು ಬಾಡಿಗೆ
ವಸೂಲೀಗ ಬಂದಿದೀಯಾ ! ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಹೊಡೋ ಅಲ್ಲವೋ ?

ಸಂಗ — ಹೌದು ಹೌದು ಹೌದು

ಸು ನ — (ಭಜ ತಟ್ಟಿ) ಹಾಗೆ ಪೇಳೋ ದೇವರೇ ! ಸರಿ ನನಗೀಗ
ಎಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕು ?

ಸಂಗ — ನಾಳೆ ಪಸ್ವಾಗ ಎಳು ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತೆ ನೀನು ಬಾಡಿಗೆ
ಕೊಟ್ಟು ಎಳು ಅಂಗಳಿಗೆ ಎಳಾರಲಿ ನಲವತ್ತೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ
ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ

ಸು ನ — ಸರಿ ಈ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಬಡ್ಡೀ ?

ಸಂಗ — ಬಡ್ಡಿ ಪೇಡಪ್ಪ, ನಾನೆಲ್ಲೂ ಬಾಡಿಗೆಗ ಬಡ್ಡಿ ತಗೊಂಡಿಲ್ಲ,
ಅಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಬಾಡಿಗೆನೇ ತಗೊಂಡಿಲ್ಲ

ಸು ನ — ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾ ಕೂಬ್ಬರೆ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಡ
ಬೇಕು ?

ಸಂಗ — ಮೂವತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿ

ಸು ನ — ಅಸಲೇ ನಲವತ್ತೆರಡು ರೂಪಾಯಿಲ್ಲೋ ?

ಸಂಗ — ಹೌದೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಎಳು ರೂಪಾಯಿ ವಜಾ ಮಾಡು

ಸು ನ — ಏನೋ ಅಸಲಿನಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ವಜಾ ಮಾಡೋದೇ ?

ಸಂಗ — ಅಷ್ಟೇ ಈಗಿನ ಲೇವಾದೇವಿ

ಸು. ನ:- (ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ) ನೋಡು ಸಂಗರಾಮಯ್ಯಾ! ನೀನು ಯಾಕೋ ಹೆದರಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದೀ ಅಂತ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ. ಕೇಳೋ! ನಿನ್ನ ಬಾಡಿಗೆ ದುಡ್ಡು ನಲವತ್ತೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಬೊಡೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.... ಅದಿರಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆ ಸೈಟಿಗೆಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀಯೋ ನೀನೂ ?

ಸಂಗ:- (ಬದರಿ) ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಕೊಂಡಾಗಿನ ಬೆಲೆ ಕೇಳು ತೀಯಾ ? ಇಲ್ಲಾ ಈಗಿನ ಬೆಲೆ ಕೇಳುತ್ತೀಯಾ ?

ಸು. ನ:- ಎರಡೂ ಹೇಳೋ !

ಸಂಗ:- ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ದಿವಾನ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ, ಐಯರ್ ಆಗ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದರಂತೆ.

ಸು. ನ:- ಈಗಾ ?

ಸಂಗ:- ಈಗಾ ? ಈಗಾಂದರೇ ಇದರ ಪಕ್ಕದ ಸೈಟಿನ . . ಇದೇ ಅಳತೆದು-ಅರವತ್ತು-ನೂರಂಬತ್ತು ಸೈಟಿನ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಅಮಿಲ್ವಾ ರರು ಹೋದ ತಿಂಗಳು ಏಳುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರಲ್ಲ.

ಸು. ನ:- ಅದು ಸರೀ ಈ ನಿನ್ನ ಮುರುಕಲು ಮನಗೇ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೀ ?

ಸಂಗ:- ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗ ಬಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದಿತು ಈಚೆಗೆ ರಿಪೇರಿಗೇನೇ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೇನೆ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ.

ಸು. ನ:- ಭೇಷೋ ! ಭೇಷಪ್ಪಾ ! ಮನೆ ಕಟ್ಟೋದಕ್ಕೆ ಬಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಯಿತೂ ಅಂದರೆ, ರಿಪೇರಿಗೇ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಯಿತೇ !! ನೀನು ಮಾರ್ವಾಡಿ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಸಂಗರಾಮಯ್ಯಾ ! ನಿನ್ನ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಈಗೀ ಮನೆ ಕೆಡವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತೇ !

ಸಂಗ:- ಈಗದರ ಮಾತು ಯಾಕೆ ಸುಖ್ಯನರಸಿಂಹಯ್ಯಾ ! ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತವಾದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. (ಹೊರಡಲಿರುವನು)

ಸು. ನ:- ಶಾಂತವಾಗೋದೇನೋ ಬಂತೂ ? ಬಾರೋ ಶಾಂತ ಕೋ !

ಅದೇಗಿರಿ ಎರಡನೇಯವರ ಹತ್ತರ ಎದ್ದು ಅದೇಗಿರಿ ಕೀಲಿ ಕೈ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಕಡೇನು ಇರತ್ತದ !

ರಾಮು —(ಓಡುತ್ತ ಬಂದು) ಆಹಾ ಅವ್ವಾ, ಆ ಮಾರವಾಡಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾನೆ

ಹನಮಂತ —ಆಯ್ತು ? ಮಾರವಾಡಿ ಬಂದನ ? ಲಲೆಲೆಲೆ

ಕೃಷ್ಣಕೃ —(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಎನ್ನೋ ಹಣಕು ಆದು ?

ಹನಮಂತ —ಆಹಾ, ಆ ಮಾರವಾಡಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾನಂತ ಇವತ್ತೇನ ಆವಾ ಸ್ವ ಎಡಗೇದ್ದಿ ಮನಸ್ಸೆ ಎಲ್ಲದೊಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸ ಬೇಕಾದರೂ ಸ ಕಾಗಿ ಹೋತು ಎ- ಮಾರಲಿ ?

ಸಾವಿತ್ರಿ —(ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾ) ಎವತ್ತು ಒಂಟಿ ಮಾದ್ರೀಸ್ ಆಂತೀನಿ ಒಡ್ಡು ಜೇಗಿರ ಬಂದವರೊಂದಿಗೆ ನೀವು ಮಲಿಕಕ್ಕೊಂಡು ಎಡ್ಡಿ ನಾವಿಬರೂ ಇಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಗುಪ್ತರ ಮಾತಿನವರೊಂದಿಗೆ ಮಾಡತೀರೋ

ಹನಮಂತ —ಹೂಂ ಇನ್ನು ಆವಾ ಬಂದಗಿಂದಾನು, ಲಗೂನ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಕು

ಸಾವಿತ್ರಿ —ಒಂದು ಸರವಾ ನಾ ಮಾಡ್ತೀಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅವನರಾ ಮಾತಂತಿ—ನಾಟಕಾ ಆತನಗೇ ಮಾ ಸೇಬವನ್ನಾಂಗ !

ಕೃಷ್ಣಕೃ —ಹಣಕು, ಎಂಟು ಮಾಡೋ ನೀ ಸುಮ್ಮನ ದೇವರ ಮನೋಳಗ ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಕೂತು ಸುಮ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದೇವರ ಮನಿ ಯೊಳಗ ಅದಾಗ ರುಡೇಗಂತ ಕಾಲಡತಾನೇಗೇ ನೋಡೋ

ಹನಮಂತ —ದೇವರ ಮನೋಳಗ ಯಾರೂ ದೇವರ ತಲಿಮ್ಯಾಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಬರತಾರ ಎಂದು ನೀ ಲದರ ಕಳೆಜೆ ನೀ ಸುಮ್ಮನ ಇರು ಎನ್ನಾ ನಾ ಎಲ್ಲಾ ಆಕೆ ಕುಳಿತಾಂಗ ಮಾ ಅನಿ

[ಹಾಸಿಗೆಯ ವೆಲೆ ನಡೆ ತ್ತ ವ-ವನ ಸಾವಿತ್ರಿಯ ೧, ಕೃಷ್ಣಕೃನೂ ಉಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು ಇಮಾನಚಂದ ಮಾರವಾಡಿಯು ಬರ ವನು]

ಇಮಾನಚಂದ —ಆ ಹನಮಂತರಾವು ಪುರೈ ಲದವ

ಕೃಷ್ಣಕೃ —ಬಾರಪ್ಪಾ ಸೇಕಜೆ ನನ್ನ ಮಗ್ಗ ಎನ್ನೀಸುಟ್ಟು ಬಂದ

ಸು. ನೆ:—ನಿನಗಿಂತ ಮೊದಲು ಅವಳೇ ಕಣೋ ನೋಡಿದವಳು !
ಅವಳದೇ ಅಲ್ಲವೇನೋ ಈ ಸೌಭಾಗ್ಯವೆಲ್ಲಾ ?.. ಈಗ ಹೇಳು ಈ ಮನೇಗೆ
ನಾನೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೊಂತ !

ಸಂಗ — ನೀನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯಾ ?

ಸು. ನೆ — ಸುಮ್ಮನುಮ್ಮನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆಯೇನೋ ! ಕೇಳೋ !
ಕೊಳ್ಳಬೇಕೊಂದರೆ ಬೇರೆ ಮನೆ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಒಲಿದು
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದು. ಇದನ್ನ ಬಿಡೋದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಲ್ಲ ಕಾಣೋ !..
ಹೇಳೋ ! ಒಂದೇ ಮಾತು; ಚೌಕಸಿ ಬೇಡ.

ಸಂಗ — ನೆನ್ನೆ ಒಂದು ಗಿರಾಕಿ ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದನಪ್ಪ.

ಸು. ನೆ:— ಸರೀ ಕಾಣೋ. ನಾನು ಮೂರು ಸಾವಿರದ ಒಂದು
ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸರಿಯೇನೋ.

ಸಂಗ—ಹಂ.

ಸು. ನೆ:—ಹೋಗು. ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಆ ಪುಟ್ಟಣ್ಣನ ಹೋಟೆಲ್
ಮಹಡೀ ಮೇಲೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರಿ ಇದಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆಂಡರು. ಅವನ
ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮೂರು ಸಾವಿರದೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಲೇವಾದೇವೀಗೆ
ಬೇಕಾಗೋ ಛಾಪಾ ಕಾಗದ ತಗೊಂಡು ಸಾಕ್ಷೀಗೆ ಆ ಪುಟ್ಟಣ್ಣನನ್ನೂ,
ಶಾಸ್ತ್ರೀನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆ ಬಂದುಬಿಡು. ಹೋಗು.

ಸಂಗ:—ಆಮೇಲೆ ಆ ಬಾಡಿಗೆ ನಲವತ್ತೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ
ಯಲ್ಲಾ.... ಅದರಲ್ಲಿ....

ಸು. ನೆ — ಅದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ....

ಸಂಗ:—ಹಾಗಲ್ಲ ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹಯ್ಯಾ ! ಆ ರೂಪಾಯಿ ನಿನ್ನಲ್ಲೇ
ಇರಲಿ. ಬರೋ ಸಲಕ್ಕೆ ಲಾಟರೀಲಿ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡಿಗೂ ಟಿಕೆಟ್ ತಗೊಂಡು
ಬಿಡು.... ನನಗೋಸ್ಕರ.... ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನ ಪೆಸರಿನಲ್ಲೇ....

ಸು. ನೆ:—ಬರೋ ಸಲಕ್ಕೆನೇನೋ ?

ಸಂಗ.—ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸರಿಯೇ. ನನ್ನ ಜಾತಕವನ್ನ ನಿನ್ನ
ಕೈಗೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಿಸಿ.. ಗ್ರಹಬಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ
ಇರೋವಾಗ ಹಾಕಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಿ.

సు. న.—అల్లవో! ఆహోత్తు నన్న డబ్బల్ టికెట్ నల్ల అధిక
తగ్గొళ్ళో అందరే.... యహ్ యహ్! యహ్ యహ్! యహ్ యహ్!!!
(నగువను)

సంగ.—(తలయన్న కేదవి హోరడుత్త) అదన్నే లాల్లా బల్లా పిసబేడ
సుబ్బునరసింహయ్యా!.... నాను హోగి బేగ బరుతేసే.

సు. న.—హోగి బా నన్న మనే దేవరే!

(సంగరామయ్యను కత్తన్న తగ్గిసి హోరటు హోగివను)

లే! సుబాణీ! ఒంగారి! సుబ్బు!.. భాగ్యా! సాభాగ్యా!!!

సు. లక్ష్మ—(ఈజేగి బందు) ఎను కుగిదిరి?

సు. న.—ఒగే.... మురుకలు మనేయల్లి సేరికొండ ఎను
మాడుతిదియే?

సు. లక్ష్మ—జేట్టి తిరువిద్ద బరళు తోళదే. బరసోదక్క బట్టి
తొరిగాగి యాడుకుతా ఇద్దే.

సు. న.—(రుమానన్న తేగేదు ఎసేదు) అదక్కే యాకే యోతనే?
తగ్గొళ్ళో! బరసి యాకే.

సు. లక్ష్మ—ఁబిరింద్రే?

సు. న.—ఁబిరి కాణే! ఁబిరి! కుతుకొ బా! బరళనా
నుసే కట్టిదక్క బరువ మేస్త్రీ కృలే బరసిందరాయిత....
బారే ఇల్ల.... కుతుకొ బారే....

(సుబ్బులక్ష్మమ్మను బందు కుడువళు)

నమ్మ మగొ మదువేలి సంగిరత కట్టేరిగి యారన్న కరేసోదే?

సు. లక్ష్మ—పట్టవమ్మోనో, ఎం. ఎస్. సుబ్బులక్ష్మీనో
కరేసోదు.

సు. న.—ననగన్న సోదూ..... నిన్న కృలే కట్టేరి మాడిసి
బడేదూంత. నీను ఎం. ఎస్. సుబ్బులక్ష్మీ అగిద్దరూ, ఎస్.
ఎస్. సుబ్బులక్ష్మీ కాణే!

సు. లక్ష్మ—అందరే?

ಸು. ನ — ಅಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಂತ ಸುಬ್ಬನರಸಿಂಹವಾಳಾ, ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅಂತಾ !

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ — ನೀವು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಸು. ನ — ಹಾಸ್ಯಾಂದರೆ ಎಂಥಾದ್ದೇ ? ಎಲ್ಲೀ...ಮಗೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ತರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಡು ಹೇಳು...ಹಾಗೇ ಮಗೂ ಮದುವೆ ಕಟ್ಟೀರಿ ಹೇಗಿರುತ್ತೀಂತ ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ — ನಾನು ಈಗ ಹಾಡೋದೊಂದ್ರೇ ಎಸೊಂದ್ರೇ.....

ಸು ನ — ಹಾಡೋದೊಂತಂದ್ರೇ...ಹಾಡೇ ! ಹಾಡೇ !

ಸು ಲಕ್ಷ್ಮ — ನಾನು ಹಾಡಿ ಎಷ್ಟು ವರುಷಗಳಾಗಿ ಹೋಯಿತೂ..
ಎನು ಕಥೆ !!

ಸು. ನ — ಎಂದೂ ಹಾಡದೇನೇ ಇದ್ದವನು ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನನಗೇನೆ ಹಾಡಬೇಕೂ ಅನ್ನಿ ಸಿಬಿಟ್ಟಿದೇ..ಅದರೆ ಯಾರೂ ಕೇಳೊಲ್ಲ..ನಿನಗೇನೇ..
ಹಾಡೇ ! ದಿವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆ ಹಾಡೇ ಬಂಗಾರೇ

ಸು. ಲಕ್ಷ್ಮ:—(ಗಂಟಲನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು)

ರಾಗ—ಕಾನಡಾ

ನಾ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನದೊಳಿರಲು |

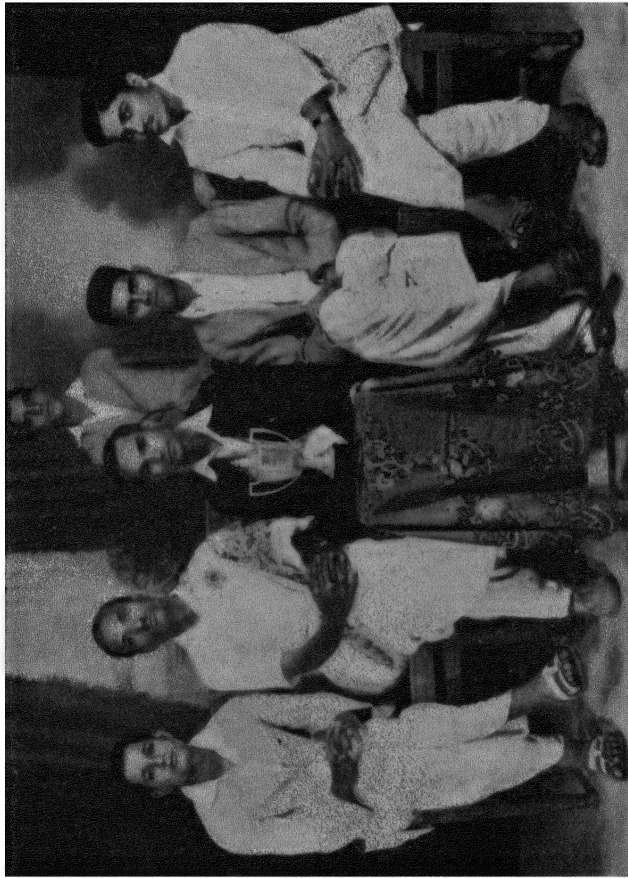
ಮಿಕ್ಕ ಹೀನಮಾನವರಿಂದಲೇನಾಗುವುದು ||

ಧಾಳೀಲಿ ಕುದುರೆ ವೈಯಾರದಿ ತಿರುಗುತ |

ಧೂಳನೆರಚಲು ಅದು ರವಿಗೆ ತಾಕುವುದೇನೋ ||

ನಾ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನದೊಳಿರಲು

[ತೆರೆಯು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೀಳುವುದು]

‘ ಸಾವಲದ ಕವಿ ’ಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ ಗಡುಗಿನ ಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಗೆಳೆಯರು

ಸಾಲದ ಕೈ

“ ಒಬ್ಬ ಸಾಲಗಾರನು
ತನಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ
ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ”

೩-೫-೧೯೪೨

ವಿಷಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು . . ಸಂಜೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ
ಅಭಿನಯ ಪ್ರಾರಂಭ . . ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ
ಅಭಿನಯಿಸಿದ ವೇಳೆ . . ೨೦ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ,

ಪಾತ್ರ ಗಳು

•

ಹನಮಂತರಾಯ ಸಾಲಗಾರ

ಕೃಷ್ಣಕೃ ಸಾಲಗಾರನ ತಾಯಿ (ವಿಧವೆ)

ಸಾವಿತ್ರಿ ಸಾಲಗಾರನ ಹೆಂಡತಿ

ರಾಮು ಈ ದಂಪತಿಗಳ ಏಕಮಾತ್ರ ಪುತ್ರ

ಇಮಾನಚಂದ ಸಾಯಕಾರ ಮಾರನಾಡಿ

ಬಸಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲಕ

ಅಭಿನಯಿಸಿದವರು:

ಗದುಗಿನ “ ಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಗೆಳೆಯರು ”

ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದವರು

•

ಹನಮಂತರಾಯ ಶ್ರೀ. ಎಚ್. ಕೆ. ಕಟ್ಟಿ

ಕೃಷ್ಣಕೃ ಶ್ರೀ. ಎಂ. ಆರ್. ಜೋಶಿ

ಸಾವಿತ್ರಿ ಶ್ರೀ. ಎ. ಎಂ. ಘಳಗಿ

ರಾಮು ಕಟ್ಟಿ ಮದ್ದು

ಇಮಾನಚಂದ ಶ್ರೀ. ಜಿ. ವಿ. ಹಿರೇಮಠ

ಬಸಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ ಶ್ರೀ. ಜಿ. ವಿ. ಪುರುಷಪ್ಪನವರ

ಪ್ರವೇಶ

[ಹಸಮಂತರಾಯನ ಬಡತನ ತೋರಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಂದು ಮನೆ. ಸಾವಿತ್ರಿಯು ತನ್ನ ಹತ್ತು ವರುಷದ ಮಗು, ರಾಮವಿನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಳು]

ಸಾವಿತ್ರಿ—ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬ್ಯಾರೆ ಎನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನೋಡಿದರ ಹುಡುಗನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ! ಅವರು ನಿಸ್ತೆ ರಾತ್ರೀನಾ ಹೊರಗೆ ಹೋದವರು ಇನ್ನೂ ತನಕ ಒರಲಿಲ್ಲ! ಹುಡುಗನ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಛಂದಸ್ಸು ಬೇಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಾ, ಅಂಗಿ ಇಲ್ಲಾ! ನಮ್ಮ ಮನಿ ಅಂದರೆ ಬಾಂಬು ಬಿದ್ದ ಊರು ಅರ್ಥಾನೆ ಆಗೇದ ಅತ್ತೆಯವರಿಗಂತೂ ನಮ್ಮ ಮನಿ ಒಗ್ಗು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಣಬಿ ಇಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಾ ನನಗದ ಹತ್ತೇದ.

ಕೃಷ್ಣಕೃಷ್ಣ—(ಮೆಚ್ಚುತು) ಏನು! ಏನು ಆದು ನಿನಗೆ ಹತ್ತಿರೋದು? ಏನನ್ನಾಂಗ ಈ ಮನಿ ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋ ಯಜಮಾನಕ ನಾನು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಾತ್ಮನ ಸ್ವ ಬದಲಾಟ. ನಾ ಇದ್ದರೂ ಇಷ್ಟು ಇಲ್ಲ ದಿದರ ಏನು ಎಲ್ಲೆ ಹೊಲಗೇರಿ ಮಾದಿಗೇರಿ ಒಂದು ಮಾಡತಿದ್ರೇನೋ ಅಂತೇನಿ!

ಸಾವಿತ್ರಿ—ನೀವು ಇನ್ನೂ ತನಕ ಇದ್ದೀರಂತೆನು ಬದಲಾಡೋದು, ಬಡಿದಾಡೋದು. ನೀವು ಇಲ್ಲದೊಂದು ಅವರೆದುರಿಗೆ, 'ನಿನ್ನ ಹೇಣ್ಣಿ ಹಾಂಗಿದ್ದಾಳೆ, ಹೀಂಗ ಮಾಡ್ತಾಳೆ' ಅಂತ ಸುಳ್ಳು ಸುಳ್ಳು ಏನಾದರೂ ಪೇಳೋದು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಮ್ಯಾಲೆ ಹರಿಹಾಯೋದು. ಅಲ್ಲಾ ನಾನು 'ಇವತ್ತು ಹುಡುಗನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ತನಕ ಒರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನ ಅವರು ಒಂದು ಸಾಮಾನಾ ಯಾವಾಗ ತರಬೇಕು? ನಾನು ಅಡಿಗಿ ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕು!' ಅಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕು ನೀವ್ಯಾಕು ಇಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳೆತೀರಿ?

ಕೃಷ್ಣಕೃ:—ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳೆದಿದ್ದರ ಹ್ಯಾಂಗ ಮತ್ತೆ? ನಿನ್ನ ಮಗೂ ಏನು ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕುಮಾರನ ಹಬ್ಬ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ? ಏನೋ ಮನಿಯೊಳಗ ಅಷ್ಟು ಸಾಯಸಾ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಟೀಶನ್ನದ ಹಣಮಸ್ತುಗ ಒಂದು ಕಾಯಿ ಒಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರಾತು.

ಸಾವಿತ್ರಿ — ನೀವ ಹೇಳಿದಾಂಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಮಗ್ಗಲಮನಿ ಪುಟ್ಟಕ್ಕಾವರು ನೋಡಿ ನಕ್ಕಾರು ನನ್ನ. ಯಾಕ? ಅವರು ತಂದ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಧಾಂಗ ಘಟ್ಟಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇರೊಂವ ಒಬ್ಬ ಮಗ ಅದೂ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಾಡೋ ಹಬ್ಬ. ನಾ ಹಬ್ಬ ಮಾಡೇ ಬಿಡುವಾಕೆ. ಇಂದ್ರಾ ಕೆಲಸಕ್ಕ ಸಾಲ ಆದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ.

ಕೃಷ್ಣಕೃ — ಇಷ್ಟು ಸಾಲ ಆದರೂ ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ ನಿನಗಿನ್ನೂ? ನನಗ ಏನು? ಮನಿಯೊಳಗ ಧಣ್ಣಗ ಕೂಳು ಕೆಚ್ಚತೀದಿ, ಅದು ಮಾಡಸ್ತದ ನಿನಗ. ನಮ್ಮ ಹಣಮು ಆಗದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಾದರೂ ಆಗಿದು ಭಾವಿ ಹಾರಿಕೊಂಬೋ ಆಟ ಎಲ್ಲಾ ದೂ. ಆ ಯೇನೋ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾ ಬೇಡೋ ಆ ಜಿನ್ನಾ ಸುದ್ದಾ ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ ಸಾರಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವ್ವ.

ಸಾವಿತ್ರಿ — ನಾ ಹಟಾ ಮಾಡೂವಾಕೇನ. ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲಾನೂ ಹುಡುಗನ ಹಬ್ಬಕ ಆಗಿದೇನು? ನೀವು ಇದರೊಳಗೇನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರಬ್ಯಾಡಿ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂಧಾಂಗ ನಾ ಮಾಡತೀನಿ.

ರಾಮು — (ಒಡುತ್ತ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತರ ಬಂದು) ಅವ್ವಾ, ಗೋಪ್ಪಾಗ, ದತ್ತೂಗ ಉಟಕ್ಕ ಹೇಳಿ ಬಂದೀನಿ. ಮತ್ತೆ ಇವತ್ತೆ ನನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ ಅಲ್ಲ? ಅವ್ವಾ, ನನಗ ಚರತಾರಿ ಟೊಪಿಗೆ, ಅಂಗಿ, ಬೇಕು ನೋಡು. ಅಪ್ಪ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗ್ತಾನವ್ವ?

ಕೃಷ್ಣಕೃ — ನಿಮ್ಮ ಮಗ? ಹೋಗ್ತಾನಲ್ಲ ಉರುಲು ಹಾಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೆ. ಜರದ ಟೊಪಿಗೆ ಅಂತ! ಹೊಸಾ ಅಂಗಿ ಅಂತ! ಮೈಸೂರು ಮಾರಾಚಾ ಮಾಡತಿರಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ. ಹುಚ್ಚ ಮುಂಡೇಗಂಡ! (ರಾಮುವಿಗೆ ಒಂದೇಟು ಹೊಡೆಯುವಳು)

ಸಾವಿತ್ರಿ:—ಧೂ! ಹಬ್ಬದ ದಿವಸ ಯಾಕ ಕಣ್ಣೀರ ತಗೀಲಿಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚ

ತೀರಿ ಹುಡುಗನ್ನು. (ರಾಮುವಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುತ್ತ) ಅಳಬ್ಬಾಡ ಬಿಡು ರಾಮು. ಅವರು ಈಗ ಬರತಾರ, ನಾ ತರಿಸಿಕೊಡತೀನಿ.

ಕೃಷ್ಣಕ್ಕೆ—ನಮ್ಮ ಹಣವ್ಯಾ ಒಬ್ಬಾನವಾ ಮಂಗಳ್ಯಾ ಆಧಾಂಗ ಆಗ್ಯಾನ ನಿನ್ನ ಕೈಯೊಳಗ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಮಾತಂತೂ ಲಕ್ಷ್ಯದೊಳಗನ ಇಲ್ಲ ನಿನಗ. ಅಂದವ್ಯಾಲೆ ನನಗ್ಯಾತಕ್ಕ ಬೇಕು ಎಲ್ಲಾ ರಗಳಿ? ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿರಿ ಎಲ್ಲಾರು. (ಒಳಗೆ ಹೋಗುವಳು)

[ಹನಮಂತರಾಯನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವನು]

ಹನಮಂತ—ಯಾಕೋ ರಾಮು, ಯಾಕ ಅಳತೀದಿ? ಮತ್ತೇನಾತು ನಿನಗ?

ಸಾವಿತ್ರಿ:—ಅಳದೇನು ಮಾಡ್ಕೊನು ಮತ್ತೆ? ಮನೆಯೊಳಗ ಹುಡುಗನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ ಇದ್ದದ್ದು ಸುದ್ದಾ ಖಬರ ಇರೋ ಹಾಂಗಿಲ್ಲ ನಿನಗ. ಅತ್ತೀಯವರು ನೋಡಿದರ ಹುಡುಗನ್ನು ಹಾಕೊಂಡು ಧಬಧಬ ಬಡದ್ದು.

ಹನಮಂತ—ಹೋಗಲಿ ಬಿಡ, ಮುದಕಿ ಅದು. ಹಂಗನ ಒದರಲ್ಯಾ ಡೋದನ. ಆಕಿ ಮಾತಿಗೆ ಅಪ್ಪಾಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡತೀದಿ? ನಿನಗೇನೇನು ಸಾಮಾನು ಬೇಕು ಹೇಳಿರ ಕೇಳಲಾ. (ರಾಮುವಿಗೆ) ಆಂ ರಾಮು ನೀ ಅಷ್ಟು ಹೊರಗ ಬಾಗಲದೊಳಗ ಕೂಡಪಾ. ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದರ ಒಗೂನ ಬಂದು ನನಗ ತಿಳಸು. ನಾ ಈಗ ಅಂಗೀ, ಟೊಪಗಿ ತರತೀನಿ ಹೋಗು. (ರಾಮು ಹೋಗುವನು) ನೀ ಸುಮ್ಮನ ಯಾಕ ಚಿಂತಿ ಮಾಡತೀದೇ? ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಲ ಆದರೂ ನಾ ತಂದ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಘಟ್ಟಿ ಇದ್ದೀನಿ. ನೀ ಯಾತಕ್ಕ ಹೆದರತೀದಿ?

ಕೃಷ್ಣಕ್ಕೆ:—(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಆಕ್ಕಾಕ ಹೆದರಲ್ಯಾಳಪಾ ನೀ ಸಾಲಾ ಮಾಡ್ಲಿಕ್ಕೆ ಘಟ್ಟಿ ಇದ್ದಿರ? ಮಾಡು ಮಾಡು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಲಾ ಮಾಡು. ಇದ್ದ ಒಂದು ಹೊಲ ಹೋತು, ಮನಿ ಹೋತು. ಇನ್ನ ವ್ಯಾಲೆ ನೀನನ ಹೋಗತೀದಿ!

ಹನಮಂತ:—ಅವ್ವಾ, ನಾ ಇಂಥಾದಕೆಲ್ಲ ನೋಪ್ಪನ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ನೊಡ್ಡ ದೇಶನನ ಇವತ್ತು ಹಾಳಾಗಿ ಹಳ್ಳಾಕೂಡಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ಯಾವ. ನೊಟ್ಟ ನನ್ನ ಹೊಲಾ ಮನಿ ಹೋದರ ಹೆದಗುಂಜಿ —

ತಿಜೋರಿ ಎರಡನೇಯನರ ಹತ್ತರ ಎದ್ದು ತಿಜೋರಿ ಕೀಲಿ ಕೈ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಕಡೇನರ ಇರತದ!

ರಾಮು:—(ಓಡುತ್ತ ಬಂದು) ಅನ್ನಾ, ಅಪ್ಪಾ, ಆ ಮಾರವಾಡಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾನ.

ಹನಮಂತ:—ಅಂತ್ಯ? ಮಾರವಾಡಿ ಬಂದನ? ಅಲಿಲಿಲಿ.....

ಕೃಷ್ಣಕೃ —(ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಎನ್ನೋ ಹಣಮು ಅದು ?

ಹನಮಂತ —ಅನ್ನಾ, ಆ ಮಾರವಾಡಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾನಂತ. ಇವತ್ತೀನ ಅವಾ ನನ್ನ ಜಡೋದ್ದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಇಲ್ಲದೊಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಸ ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋತು ಎನ ಮಾಡಲಿ ?

ಸಾವಿತ್ರಿ —(ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಿಸಿ) ಇವತ್ತು ಹೀಂಗ ಮಾಡ್ತೀರ ಅಂತೀನಿ. ಚಡ್ಡು ಜೋರ ಬಂದವರಾಂಗ ನೀವು ಮಲಿಕಕ್ಕಾಂಡು ನಡ್ಡಿ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲೇ ಸಿಮ್ಮ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದವರಾಂಗ ಮಾಡತೀರ.

ಹನಮಂತ.—ಹೂಂ. ಇನ್ನ ಅವಾ ಬಂದಗಿಂದಾನು, ಲಗೂನ ಹಾಸಿಗಿ ಹಾಕು.

ಸಾವಿತ್ರಿ —ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡ್ತೀಲ್ಲಾ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅವಸರ ಮಾಡತೀರಿ—ನಾಟಕಾ ಆತನೋ ಮ್ಯಾನೇಜರನ್ನಾಂಗ !

ಕೃಷ್ಣಕೃ:—ಹಣಮು, ಹೀಂಗ ಮಾಡೋ. ನೀ ಸುಮ್ಮನ ದೇವರ ಮನೆಯೊಳಗ ದೇವರಾಂಗ ಕೂತುನಿಡು ನಮ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದೇವರ ಮನೆಯೊಳಗ ಅದುವ ರಂಜೇಗಂಡ ಕಾಲಿಡತಾನೋ ನೋಡತೀನಿ.

ಹನಮಂತ:—ದೇವರ ಮನೆಯೊಳಗ ಯಾವ ದೇವರ ತಲಿಮ್ಯಾಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಬರತಾರ ಬಿಡು ನೀ ಅದರ ಕಾಳಜಿ. ನೀ ಸುಮ್ಮನ ಇರು ಅನ್ನಾ. ನಾ ಎಲ್ಲಾ ಆಕೆ ಹೇಳಿದಾಂಗ ಮಾಡತೀನಿ.

[ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನರಳುತ್ತ ಮ.ಲಗುವನು. ಸಾವಿತ್ರಿಯೂ, ಕೃಷ್ಣಕೃ ಸೂ ಉಪಚುಸದಕ್ಕು ವರು. ಇಮಾನಚಂದ ಮಾಡವಾಡಿಯು ಬರುವನು]

ಇಮಾನಚಂದ:—ಅಂ. ಹನಮಂತರಾವು ಘರ್ಮೆ ಅದುವ ?

ಕೃಷ್ಣಕೃ —ಬಾರಪ್ಪಾ ಸೇಡಜಿ. ನನ್ನ ಮಗ್ಗ ನಿನ್ನೀನುಟ್ಟು ಬಂದ

ಜ್ವರ ಅರಿಲ್ಲ. ಎಳ್ಳು ಇಟ್ಟು ಸಿಡಿಯೋ ಹಾಂಗ ಅನ ಜ್ವರ. ತಂದ ಹಾಕೋ ಬಬ್ಬ ಮಗ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟಾನೆ....!

ಇಮಾನಚಂದ:—ಅರೆರೆರೆ! ಬಾಲಾಜಿ! ಕಷ್ಟ ಹಸಮಂತರಾವು ತಬೀ ಯತ್ ಕೈಸೇ ಹೈ?

ಹಸಮಂತ —(ನಡೆ ತ್ತ) ಹಾಂ.. ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ.. ಒಬ್ಬ ಸೇಡಬಿಯವರ. ಉತ್....(ಹೆಂಡತಿಗೆ) ಏ! ಸುಸ್ಸು ಸ ನಿಂತಲ್ಲೆ... ಸೇಡಬಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಕುರ್ಚಿ ತಂದ ಇಡಲಲ್ಲ. (ಕಾವಿತ್ತಿಯು ಒಂದು ಕುರ್ಚಿ ತಂದಿರುವಳು) ಅಂ..ಅಂ..ಕೂಡಿ) ಸೇಡಬಿಯವರ....

ಇಮಾನಚಂದ:—ದೇಖೋ ಹಸಮಂತರಾವು, ಸಿನ್ಹು ತಬೀಯತ್ ಆಚ್ಚಾ ಇಲ್ಲಾ, ನಮಗೆ ತೇಕೀತಾವ. ಲೇಕಿನ್ ಸನ್ಹು ಬೋಕಿ ಚಾರ ಬರಸ ಆತು ಇನ್ನೂ ಬರಲೇಲಾ. ರೋಕಾ ನನ್ಹು ಆದ್ರಾ ಗಂಟು ಈಲಾ. ನಾಳೆ ಕೊಡತಾವ, ನಾಡದು ಕೊಡತಾವ ಅಂತಾ ಹೆಳೆದರೇಂಡ....ದೇಖೋ ಹಮಾರಾ ಪೇಟೆ ಕೈಕಾ ಚಲೇಗಾ? ಆಜ ಲೇಕಾ ಚೂಕ್ತಾ. ಆಗಬೇಕ್, ಬಿಡೋದಿಲ್ಲ

ಕೃಷ್ಣಕ್ಕೆ —ಎಲ್ಲೆಂದ ಕೊಡಬೇಕವ್ವಾ? ನನ್ನ ಮಗ್ಗು ನೆಟ್ಟಗಾತೂ ಅಂದ್ರ ಸಿನ್ನ ಸಾಲ ಎಷ್ಟರದು? ಬಬ್ಬರದು ಒಂದು ಪೈ ಇಟ್ಟಿಗೊಂಬೋವಲ್ಲ ನನ್ನ ಮಗಾ. ಸಿನ್ನ ಮನೀ ತನಕಾ ಒಂದು ಕೊಡತಾನ ಹೋಗು.

ಇಮಾನಚಂದ:—ಅರೇ, ಏ ಮೂದಕಿ, ನಮ್ಮೊಗೆ ಕಿತನಾ ತ್ರಾಸ ಆದಾವ ನಿಮ್ಮೊಗೇ ಯೇನ್ ಗೊತ್ತು? ಅರೇ, ನಾವಾ ಹಸ್ತೆ ಖುದ್ ಮನಿಗೆ ಬಂದ್ರೇ ಬೋಕಿ ಬರೋದಿಲಾ. ನಮ್ಮೊ ಮನೀಗೆ ಒಂದು ರೋಕಾ ಕೊಡತಾವಾ ನೀಮ್ಮೊ ಹಸಮಂತರಾವಾ? ಹಸಮಂತರಾವು, ಆಜ ಲೇಕಾ ಚೂಕ್ತಾ ಆಗಬೇಕ್ ದೇಖೋ.

ಹಸಮಂತ:—ಎನ್ನ ಸೇಡಬಿಯವರಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಚಹಾನರಸ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಲ್ಲ. ಅಂ..ಅಂ..ಅಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಅವರು ಚಹಾ ತಗೊಳ್ಳೋದಿಲ್ಲ ಕಾಣಸ್ತದೆ. ಹಾಲರಸ ಕಾಸಿ ಕೊಡಲ್ಲ. ಉತ್....ಇಲ್ಲೋದು.... ಪುಟ್ಟಕ್ಕಾವರ ಮನಿಯೊಳಗ ಅಷ್ಟು ಕೇಶರಿ ಇಸಗೊಂಡ ಒಂದು ಹಾಕು.

ಇಮಾನಚಂದ:—ಅರೇ ನೀಮ್ನೊ. . ಲೂ ಬ್ಯಾಡಾ ಯೇನೂ ಬ್ಯಾಡಾ. ನಮ್ನೊಗೆ ಈ ಪಾಲಿಸಿ ಬ್ಯಾಡಾ ಹನಮಂತರಾವು. ದೇಖೋ ಹನಮಂತರಾವು, ನಿಮ್ಮ ಬಮ್ಮನ್ ಲೋಕ ಭಾಳ ಸಚ್ಚಾ ಲೋಕ ಅಂತ ಹೇಳ್ತಾವ್. ತುಮ್ ಲೋಕ ಐಸಾ ಝೂಟ ಮತ್ ಬೋಲನಾ. (ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಹಾಲು ತಂದು ಕೊಡುವಳು. ಮಾರವಾಡಿಯು ಒಲೆ ಒಲೆ ನೆನ್ನುತ್ತ ಕುಡಿಯುವನು) ದೇಖೋ ಹನಮಂತರಾವು, ನೀಮ್ಮ ಮ್ಯಾಲೆ ನಮ್ನೊ ಸೀಟ ಈಲಾ. ದೇಖೋ ಲಢಾಯಿಕಾ ದಿನಸಾ ಅದಾವ್. ನಮ್ನೊಗೆ ಜಪಾನೀ ಗೂಲು ಇದ್ರೇ ಚಾರ ಪೈಸಾ ಬೇಪಾರ ಆಗ್ತಾವ್. ಲೇಕಿನ್ ಅಬ್ ಜಪಾನೀ ಮಾಲು ಶಿಕ್ಕೋದಿಲ್ಲ ನಮ್ನೊಗೇ ಬೇಪಾರಿಲ್ಲ, ಬೋಕೀಭೇ ಬರೋದಿಲ್ಲಾ.... ತುಮೀಚ ಖಯಾಲ ಕರೋ ಹನಮಂತರಾವು

ಹನಮಂತ:—ನೋಡ್ರಿ ಸೇಡಬೇಯನರ, ದೇವರ ತನಕಾ ಸರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳತೀನಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಲಾ ಮುಳಗಿಸಬೇಕೂ ಅಂಬಾಂವಾ ಚಾಂಡಾಲ ಇದ್ದಾಸು. ನನಗ ಬ್ಯಾರೇ ಧೊಡ್ಡ ರೋಗಾ ಅಂತ ಡಾಕ್ಟರು ಹೇಳ್ತಾರ. ಇಂಜೆಕ್ಶನ್ ಮಾಡಿಸದ ಹೊರ್ತು ನೆಟ್ಟಗಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲಾ ಅಂತ ಹೇಳ್ಳಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಲಾ ಒಂದ ಇದ್ದಿದ್ವಿಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರ ಸಕ್ಕೋತ ಪ್ರಾಣಾ ಬಿಡತಿದ್ವೆ ನೋಡ್ರಿ. ನನಗೇನು ನನ್ನ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗತಾರ ಅಂತ ಚಿಂತಿಲ್ಲಾ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಲದೊಂದು ಚಿಂತಿ ಅದ ಅದಕ್ಕ ದಯಮಾಡಿ ಮಹರಾಯರ ಇಷ್ಟ ನನಗ ಕೊಟ್ಟೀ ರಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡ್ರಿ. ಅಷ್ಟ ಇಂಜೆಕ್ಶನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ನೆಟ್ಟಗಾಗತೀನಿ. ಖರೋಖರ ಮಹರಾಯರ, ನಿಮ್ಮಂಥಾ ಪುಣ್ಯವಂತ್ರ ಇದ್ದೀರಂತನ ನಮ್ಮಂಥಾ ಬಡವರು ಬದುಕಿಕೊಂಡು ಇದ್ದೀವಿ.

ಇಮಾನಚಂದ:—ದೇಖೋ ಹನಮಂತರಾವು, ನೀವ್ ಜರಾ ಆಚ್ಛಾ ಆದಮಿ ಕಾಣಸ್ತಾವ್. ಯೇ ಯೇಕ ದಫಾ ನಿಮ್ಮೊಗೆ ದಹಾ ರುಪಿಯಾ ಕೊಡತಾವ್. ಜಲ್ದಿ ನಮ್ಮ ಬೋಕಿ ಕೊಡಬೇಕ್ ದೇಖೋ. (ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವನು)

ಹಸಮಂತ:—ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಬಾಕಿ ಮುಳಗಿಸಿ ಯಾವ ರೌರವ ಸರಕಕ್ಕೂ ಹೋಗಲಿ ಮಹರಾಯರ. ಎಲ್ಲಾರ್ಹಂಗ ನಮ್ಮ ಜಾತಿ ಅಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ನನ್ನ ನಾಲಗಿನರ ನೋಡಿ. ನೆಟ್ಟಗಾದ ಮರುದಿನಾನ ಸೈಗೆ ಮೈ ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಾ ಚುಕ್ಕಾ ಮಾಡತೀನಿ.

ಇಮಾನಚಂದ:—ಅಚ್ಚಾ, ನಾವ್ ಬರತಾವ್ ಹಸಮಂತರಾವ್.

ಕೃಷ್ಣ ಕೃ:—(ಮಾರವಾಡಿಯು ಹೋದವನು ನೋಡಿ ಬಂದು) ಹಾಳಾಗಿ ಹೋತಪ್ಪಾ ಪೀಡಾ, ಸುಡ್ಲಿ. ಆಂ...ಹಣಮು, ಇವತ್ತು ಕುಂದಾವೂರ ಸ್ವಾಮಿಗೋಳು ದಯಮಾಡಿಸ್ಕಾರ. ತೀರ್ಥಕ್ಕೂ ಹೋಗತೀನಿ, ಆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿದೊಳಗ ನನಗ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಸಾ.

ಹಸಮಂತ:—ಎನ್ನ ಅವಾ, ನಿನಗ ರೊಕ್ಕದ್ದು ಯೇನರ ಮಹತ್ತು ಅನಸತದೇನು? ಅಲ್ಲಾ ಈ ರೊಕ್ಕದ ಸಲುವಾಗಿ, ನನ್ನ ಈ ಸಂಸಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ನಾ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡತೀನಿ, ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕಣ್ಣೊಳಗ ಮಣ್ಣು ಹಾಕತೀನಿ ಅಂಬೋ ಅವು ನಿನಗದರಯೇನು? ಸುಳ್ಳೆ ಒಂದು ಸೌಟು ನೀರನ ತೀರ್ಥ ಅಂತ ತಗೊಂಬೋದು, ಎರಡೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಒಗದು ಬರೋದು. ಛಲೋ ಅದ ಕೆಲಸ.

[ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಸಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯು ಒಳ್ಳೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬರುವನು. ಸಾವಿತ್ರಿಯೂ, ಕೃಷ್ಣ ಕೃನೂ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವರು]

ಬಸಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ:—ಯಾಕಪಾ ಹಸಮಂತರಾಯಾ, ಒಳ್ಳೆ ಮಾತಿಲೆ ನೀ ಯೇನ ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಾ ಚುಕತಾ ಮಾಡ್ತಾಂಗ ಕಾಣೊದಿಲ್ಲ. ನಿಸ್ಸಂತಾ ಕಗ್ರಾಸ ಅಸಾಮೀನ ನೋಡಿದಿಲ್ಲವಾ ಇನ್ನೂ ತನಕ. ಬ್ರಾಂಮು ಮಂದಿ ಶ್ಯಾಣೇರಂತ. ಆ ಶ್ಯಾಣೇತನಾನ ಹೀಂಗ ಒಬ್ಬರ ಗಂಟುಹಾಕೋದೊಳಗ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂತೀರಿ ನೋಡು ನೀವು. ನಿಮ್ಮ ಮನ್ನಾಕ ತಿನ್ನಾಕ ಚಟಾಕ ಅಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲದಾಗ ಬಂದು, ಹ್ಯಾಂಗ ಕೈಕಾಲು ಕಟಗೊಂಡು ಸಾಮಾನಾ ಒಯ್ದಿರಿದಿ ನೋಡು. ಹಾಂಗ ರೊಕ್ಕಾ ಕೊಡಾಕ ಬರೊದಿಲ್ಲ!

ಹಸಮಂತ:—ಅಲೆಲೆ, ಬರಿ ಶೆಟ್ಟಿ! ಈಗ ನಾ ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡೀ ಕಡೇನಡ ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ಮತ್ಯಾಕ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ತನಕಾ ಬರೋ ತ್ರಾಸ ತಗೊಂಡಿ ಅಂತೀನಿ.

ಬಸಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ:—ಅಲೇ ಇವನು, ಮನೀತನಾ ಬಾಕಿ ಕೇಳಾಕ ಬಂದ್ರು ನೆಲೀ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನ ಮನೀತನಕಾ ಬಂದ ಕೂಡತಾನಂತೆ ! ಯೇನ ಚಂಡಿಗೆ ಕೈಯು. ನನಗು ಕಲಸಾಕ ಬರತೀಯಲ್ಲೋ ಹನಮಂತರಾಯಾ !

ಹನಮಂತ—ಕೂತರು ಕೂಡಿ ಶೆಟ್ಟಿ. ನೀವು ತಂದ್ರೆಪಾ, ನಾ ಮಗ-
ನೆಪಾ. ತಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಬದರಾಡಿದರೇನು, ಎಷ್ಟು ಜಗಕಾಡಿದರ
ಎನು ? ಹೀಂಗು ನಡೆಯಾದ್ರೆಪಾ ಎಲ್ಲಾನೂ. ಆಂ..ಅಲ್ಲಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಹೋದ
ಸರೇದ ಇಲೆಕ್ಕನಾದಾಗ ಇನ್ನೊಂದ ಹತ್ತು ನೋಟು ಜಾಸ್ತಿ ಬದ್ದಿದ್ದವು
ಅಂದ್ರು ಕಾಳಿ ಹೂಡಿಸಿಬಿಡತಿದ್ದಿ ಉರೊಳಗ. ನೀವು ಅರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದದ್ದಕ್ಕೆ
ನಾನು ಉರೊಳಗ ಮಾರಯೆತ್ತಿ ಅಡ್ಡಾಡುಹಾಂಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷನೂ ಆ
ಸಿಮ್ಮ ಇದರಿನ ಅಂಗಡಿ ಗಾಣೆಗೇರ ಗಂಗಪ್ಪ ಇಲೆಕ್ಕನ್ನಿಗೆ ನಿಲ್ಲತಾನಂತ.
ಅವರ ಪೈಕಿ ಮಂದಿ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ 'ನಿಮ್ಮ ಬಸಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ' ಹೋದ ಸಲ ನಿಂತು
ಮಂಗ್ಯಾನ್ದುಂಗ ಹಲ್ಲು ಕಿಸಿದರು ಈ ಸರೇನು ನಿಂದಲಿ ಇವನು ಡಬ್ಬ
ಪಾಕತೀವಿ 'ಹಾಗು ಹೀಂಗು ಅಂತ ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ದು ಕೂಡ್ಲೆ ನನಗೂ
ಭಾಳ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತ್ರೆಪಾ. ನಾನೂ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 'ಹೋದ ವರ್ಷ ಫೇಲ
ಆದ್ರು ಏನಾತೋ. ನಮ್ಮ ಬಸಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ ಅಂದ್ರ ಹಕನಾಕ ಅಂತ ತೀದೀ
ದೇನು ? ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಹೊತ್ತಾನರು ನೋಡು. ಶಿರಟ್ಟೀಮಠದ ಅನೀ
ತರಿಸಿ, ಅನೀ ಮ್ಯಾಲೆ ಶೆಟ್ಟನ್ನ ಮರಸತೀವಿ ಹಂಗು ' ಅಂತ ಹೇಳಬಿಟ್ಟೆ.

ಬಸಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ—ಹೀಂಗೇನ ಹಂಗಾರ ? ಅಲಾಲಾಲಾ ಎಷ್ಟು ಸೊಕ್ಕಪಾ
ಆ ಮಗಾ ಗಂಗ್ಯಾಂಡು. ಆಗಲಿ ಹಂಗಾರ; ನಂದರು ಆಗಲಿ, ಅವಂದರು
ಆಗಲಿ. ನನ ಮನೀ ಗದ್ದಿಗಲ್ಲು ಸರದೂ ನಾ ಯೇನ ಹೆದರೋ ಹಾಂಗಿಲ್ಲ.
ನೀ ಮಾತ್ರ ಬಂದೀಟು ಓಡ್ಕಾಡಬೇಕು ನೋಡು. ಮತ್ತೆ ಅವಾ ಗಂಗ್ಯಾ
ನಿನಗೇನರ ರೊಕ್ಕದ ಆಶಾ ಹಚ್ಚಾನು, ಜ್ವಾಕಿ ಮತ್ತೆ. ರೊಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹೆದರ
ಬ್ಯಾಡೇಸಪಾ. ನೀ ಇಷ್ಟ ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲಸಾ ಮಾಡತೀದಿ ಅಂದ
ಮ್ಯಾಲೆ ನಿನಗ ನಾ ರೊಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಿಂದಮುಂದ ನೋಡೇನು !

ಹನಮಂತ:—ಛೇ ಛೇ ! ಅಲೀ ಶೆಟ್ಟಿ, ನಾ ನಿಮಗ ಎಂದಾದೂ
ಹೊರ್ತು ಇದ್ದೇನು ? ನನಗ ನೀವು ಯಾವ ಧರದ ಮದ್ದತ್ತು ಮಾಡೋ
ದಿಲ್ಲಾ ಅಂತ ಆ ಗಂಗಪ್ಪನ ರೊಕ್ಕಕ್ಕೆ ಆಶಾ ಮಾಡಲಿ ? ಬೇಕಾಧ್ಯಾಂಗ

ರೊಕ್ಕಾ ಕೊಡತೀರಿ. ಅಪಾ ಮನಿಯೊಳಗ ಸಾಮಾನು ಇಲ್ಲಾಂದ್ರ ಸಾಮಾನ ಕೊಡತೀರಿ. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ನಮಗ ? ಇವತ್ತ ಅಷ್ಟ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಯೊಳಗ ಅಷ್ಟು ಕಿರಾಣಿ ಸಾಮಾನ ತಂಧಾಂಗುನೂ ಆತೂ, ಈ ಇಲೆಕ್ಟ್ರನ್ ಸುದ್ದಿ ನಿಮಗ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಂಗ ಆತೂ ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡೀ ಕಡೇನು ಹೊರಟಿದೆ.

ಬಸಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ:—ಹಂಗಾರ ನಿನಗೇನ ಸಾಮಾನ ಬೇಕು ಒಂದ ಒಯ್ಯೋ ನಪಾ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಕಡೆಗೆ ನಾತು. ಒಂಚೂರು ನಿಗಾ ಇರ್ದಿ ತೀರ್ತು. ನಾ ಇನ್ನು ಬರತೀನಿ.

[ಶೆಟ್ಟಿರು ಹೋಗುವರು. ಸಾವಿತ್ರಿಯೂ, ಕೃಷ್ಣಕ್ಕನೂ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬರುವರು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆಯ ಮೇಲೂ ಸುಸಾರ ನೌಕೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಮುನ್ನಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ]

ಹನಮಂತ:—ಸಾವಿತ್ರಿ ! ಇವತ್ತು ಹುಡುಗನ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ ಮಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರಿ ಇಲ್ಲಲ್ಲಾ. (ಹೆಂಡತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಮುಗುಳುನಗೆ ಬೀರುವನು)

ಕೃಷ್ಣಕ್ಕ:—(ಸಾವಿತ್ರಿಗೆ ಹರ್ಷಾತಿರೇಕದಿಂದ) ಅಯ್ಯೋ ನನ ಸತ್ಯವಾನನ ಸಾವಿತ್ರಿ ! ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದೊಳಗ ಸಾವಿತ್ರಿ ತನ್ನ ಗಂಡ ಸತ್ಯವಾನನ ಜೀವಾ ಯಮಧರ್ಮದಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಾಂಗ ಇವತ್ತು ನೀನು ಆ ಸಾವ ಕಾರರಿಂದ ನನ್ನ ಹಣಮೂನ ಪ್ರಾಣಾ ಉಳಿಸಿದೆವ್ವಾ ! ಬಾರು ನನ್ನ ಕಲಿಯುಗದ ಹಣಮಂತನ ಸಾವಿತ್ರಿ !!!

[ತೆರೆಯು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೀಳುವುದು]

